

Správa o implementácii Akčného plánu č. 2 – MÚ mestskej časti Bratislava - Nové Mesto

Stratégia rozvoja kultúry mestskej časti Bratislava - Nové Mesto

**Projekt: Meranie efektívnosti poskytovaných služieb verejnej správy,
inštitucionálny rozvoj Klientskych centier a integrácia spätnej väzby
klientov**

**Aktivita č. 1: Zefektívňovanie verejnej
správy realizované za účelom reformy
verejnej správy**

Október 2018

Dôležitá správa pre osoby, ktoré nie sú oprávnené na prístup k tejto správe

Túto správu vypracovali spoločnosť ProVera Consult, s.r.o. a jej subdodávateľ Centire s.r.o. pre Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „Klient“) na základe a za podmienok stanovených v Realizačnej zmluve č. OVO2-2017/000387-095 zo dňa 10.1.2018 uzatvorenej podľa čl. III Zmluvy o poskytovaní audítorských služieb Č. OVO2-2013/000501-21 pre časť 02 zo dňa 13.1.2014 a bola vykonaná v súlade s pokynmi Klienta, ktorý si ju objednal, na základe jeho zadania, a to výhradne v jeho prospech a pre jeho potrebu, a nemusí obsahovať všetky postupy, ktoré môžu byť považované za nevyhnutné inými osobami.

Ministerstvo vnútra SR
Pribinova 2
812 72 Bratislava

31. októbra 2018

Vážený pán Dott. Matúš Šesták,

túto správu o implementácii akčného plánu a k nej priložené výstupy vypracovali spoločnosť ProVera Consult, s.r.o. a jej subdodávateľ Centire s.r.o. pre Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky na základe a za podmienok stanovených v Realizačnej zmluve č. OVO2-2017/000387-095 zo dňa 10.1.2018 uzatvorenej podľa čl. III Zmluvy o poskytovaní audítorských služieb Č. OVO2-2013/000501-21 pre časť 02 zo dňa 13.1.2014 a jej obsah je dôverný.

Aktivity, o ktorých informuje správa, boli realizované za účelom zefektívnenia kvality fungovania a poskytovania služieb samospráv prostredníctvom vytvorenia metodologickej podpory a poradenstva.

Správa o implementácii akčného plánu a k nej priložené výstupy nezohľadňujú udalosti a okolnosti, ku ktorým mohlo dôjsť po dátume odovzdania, resp. informácie, ktoré mohli byť obdržané po dátume odovzdania, ktorým je 31. október 2018.

Spoločnosť ProVera Consult, s.r.o. nepreberá žiadnu zmluvnú či inú zodpovednosť a neručí za žiadne straty, škody, ani výdavky akejkoľvek povahy vzniknuté akýmkoľvek použitím tohto dokumentu zo strany inej osoby.

S úctou,

Peter Mestický, konateľ
ProVera Consult, s.r.o.

Vyjadrenie zástupcu samosprávy zapojenej do pilotného projektu

Súhlasím s predloženou Správou o implementácii Akčného plánu č. 2 – Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Nové Mesto: Stratégia rozvoja kultúry mestskej časti Bratislava - Nové Mesto.

JUDr. Ing. Ľubomír Baník
Prednosta MÚ mestskej časti
Bratislava - Nové Mesto

Bratislava, 31. 10. 2018

Obsah

1.	Úvod.....	6
2.	Dôvody pre intervenciu	6
3.	Akú zmenu v poskytovaní služieb implementácia prinesie.....	7
4.	Popis riešenia/intervencie, súhrn realizovaných aktivít	8
5.	Ďalšie kroky	8
6.	Výstupy	8
7.	Prílohy	9
	Príloha č. 1: Stratégia rozvoja kultúry mestskej časti Bratislava-Nové Mesto na roky 2019 – 2023 (pdf)	10
	Príloha č. 2: Harmonogram ďalšieho postupu	40
	Príloha č. 3: Aktualizované Akčné plány pre zefektívňovania kvality v samospráve	42

1. Úvod

V prvej fáze Aktivity č. 1 *Zefektívňovanie verejnej správy realizované za účelom reformy verejnej správy* projektu *Meranie efektívnosti poskytovaných služieb verejnej správy, inštitucionálny rozvoj Klientskych centier a integrácia spätnej väzby klientov* bolo vo vybraných pilotných samosprávach zrealizované hodnotenie systému riadenia kvality. V rámci tohto hodnotenia boli zostavené, pre každú zapojenú samosprávu, akčné plány pre implementáciu zefektívňovania kvality.

V rámci druhej fázy Aktivity č. 1 mohli zapojené samosprávy využiť konzultačnú podporu pri implementácii vybraných opatrení z akčných plánov do praxe, zhodnocovaní sa podľa európsky uznávaných kritérií, vyzdviňovaní silných stránok organizácie či potvrdzovaní svojej výnimčnosti.

Akčný plán pre implementáciu zefektívňovania kvality MÚ mestskej časti Bratislava - Nové Mesto bol pripravený v priebehu novembra 2017. Vzhľadom na časový odstup medzi hodnotením samosprávy a implementáciou odporúčaní bol akčný plán pred samotnou implementáciou v priebehu apríla 2018 aktualizovaný, pričom naďalej plne vychádza z odporúčaní hodnotiacej správy z novembra 2017. Jedným z prioritných odporúčaní sa stalo vypracovanie Stratégie rozvoja kultúry mestskej časti Bratislava - Nové Mesto na roky 2019 – 2023.

Konzultačná podpora, ktorou sa zaoberá táto správa, sa týkala (1) analýzy kultúrnej infraštruktúry a aktérov pôsobiacich v rôznych oblastiach kultúrneho a kreatívneho priemyslu; (2) identifikácie územných špecifík; (3) identifikácie relevantných zdrojov v rámci mestskej časti Bratislava – Nové Mesto (kultúrna infraštruktúra, kultúrni aktéri v rôznych oblastiach kultúrneho a kreatívneho priemyslu); (4) identifikácia potrieb súvisiacich s rozvojom kultúry, kreativity a inovácií; a (5) definovanie strategickej vízie, priorít a opatrení pre rozvoj kultúry v mestskej časti Bratislava – Nové Mesto.

2. Dôvody pre intervenciu

Kultúra v mestskej časti Bratislava-Nové Mesto vychádza zo stabilných základov kultúrneho dedičstva, dlhodobej tradície podujatí a stavia na stabilnej báze návštevníkov. Nad rámec tradičných podujatí vhodne využíva všetky kultúrno-športové areály nachádzajúce sa v území, kam prináša nové formy kultúrnych podujatí so zvyšujúcou sa kvalitou. Súbežne s kultúrnymi podujatiami sa rozvíja knižnica, ktorá zabezpečuje knižničné, vzdelávacie, poznávacie služby, ako aj aktívne pracuje s komunitou. Prostredníctvom kancelárie pre participáciu verejnosť sa príkladne rozvíja komunikácia s občanmi.

V každej oblasti realizácie kultúry je viditeľná snaha o kontinuálne zlepšovanie a záväzok realizátorov pokračovať v zvyšovaní kvality poskytovaných služieb. Mestská časť však v súčasnosti nemá samostatný strategický ani iný záväzný dokument, ktorý by definoval zásady kultúrnej politiky a strategicky kultúru riadil.

Mestská časť Bratislava-Nové Mesto investuje zo svojho rozpočtu nemalé prostriedky do rozvoja kultúry a kreativity. Organizovanie podujatí oddelením kultúry aj činnosť kultúrnych inštitúcií mestskej časti sú zabezpečované dlhodobo na vysokej odbornej

úrovni. Otázkou je však celkové strategické riadenie oblasti kultúry či kapacita na koordináciu kultúrnych aktérov vo všeobecnosti. Jedno aj druhé na úrovni zodpovedných útvarov mestskej časti Bratislava-Nové Mesto v súčasnosti chýba.

V mestskej časti Bratislava-Nové Mesto sa nachádza viacero objektov, ktoré sú využívané pre organizovanie kultúrnych a iných podujatí, a to nielen vo vlastníctve mestskej časti (Stredisko kultúry - Vajnorská, Dom kultúry Kramáre, Knižnica), ale aj iných subjektov (Dom kultúry Istropolis, Nadácia Cvernovka). Celkovo je problémom viacerých z nich zastaranosť infraštruktúry a opotrebovanosť zariadenia, čo platí predovšetkým pre Stredisko kultúry – Vajnorská, Dom kultúry Kramáre či Dom odborov Istropolis.

Súčasná nastavenie platov, ktoré vychádza z podmienok určených zákonom č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako aj limity ročných rozpočtov samospráv neumožňujú flexibilné, motivujúce ani konkurencieschopné nastavenie platových podmienok pre pracovníkov kultúrnych inštitúcií. Pre Stredisko kultúry aj Knižnicu mestskej časti Bratislava - Nové Mesto toto tvorí jeden z kľúčových problémov, s ktorým zápasia.

V súčasnosti chýbajú možnosti pre vyhľadávanie kreatívnych jednotlivcov ako aj podporu kultúry a kreativity celkovo, ktoré by obsiahli podporu tvorby drobných vecí až po organizovanie veľkých festivalov svetovej úrovne. Preto súčasťou celkového konceptu podpory kreativity by mal byť aj mechanizmus pre identifikovanie kreatívnych jednotlivcov a podporu nešpecifickej kultúrnej a kreatívnej činnosti vo všetkých vekových skupinách. Pre lepšie strategické nastavenie podpory je nutné investovať čas aj prostriedky do detailného – kvantitatívneho aj kvalitatívneho – zmapovania aktérov a inovačného a kreatívneho potenciálu územia. Tieto aktivity sú predpokladom pre ďalší rozvoj terciárneho sektora v lokalite Nového Mesta, a to najmä kreatívneho priemyslu a rôznych typov inovácií.

3. Akú zmenu v poskytovaní služieb implementácia prinesie

Vypracovaná Stratégia rozvoja kultúry mestskej časti Bratislava-Nové Mesto na roky 2019 – 2023 prináša podrobnú analýzu kultúrneho a kreatívneho potenciálu územia, s možnosťami jeho využitia aj pre rozvoj kreativity a inovácií. Definuje tiež konkrétne kroky, ktoré samospráva musí urobiť na to, aby dokázala naplniť požiadavky a potreby rôznych skupín obyvateľov. Pričom hlavným cieľom je využiť rozvoj kultúrneho a kreatívneho potenciálu na podporu celkového socio-ekonomického rozvoja mestskej časti Bratislava-Nové Mesto.

Ako hlavné strategické priority boli identifikované (1) Mestská časť Bratislava - Nové Mesto ako integrátor a facilitátor spolupráce lokálnych partnerov v oblasti kultúry, kreativity a inovácií; (2) Zabezpečenie infraštruktúrnych podmienok pre rozvoj kultúry a kreativity; (3) Zlepšenie systémových podmienok pre rozvoj kultúry a zvýšenie udržateľnosti kultúrnych inštitúcií; (4) Koncepčná podpora rozvoja kreativity a inovácií.

4. Popis riešenia/intervencie, súhrn realizovaných aktivít

Príprava materiálu „Stratégia rozvoja kultúry mestskej časti Bratislava-Nové Mesto na roky 2019 – 2023“ bola realizovaná participatívnym spôsob prostredníctvom zapájania zástupcov odbornej verejnosti do tvorby dokumentu, a to formou:

- **Osobných stretnutí:**

- Individuálne rozhovory
  - o 18. 5. 2018 – Oddelenie komunikácie, kultúry, športu, mládeže a voľného času
  - o 28. 5. 2018 – Kancelária pre participáciu verejnosti
  - o 6. 6. 2018 – Stredisko kultúry a Knihnica Bratislava – Nové Mesto
- Skupinové workshopy
  - o 19. 9. 2018 – 5 účastníkov
  - o 22. 10. 2018 – 4 účastníci

- **Pripomienkovaním pracovných verzií stratégie zaslaných e-mailom:**

- Prvotná verzia stratégie bola zaslaná 18. 9. 2018
- Druhá verzia dokumentu po zapracovaní prvého kola pripomienok a návrhov zo skupinového workshopu bola zaslaná dňa 7. 10. 2018
- Tretia verzia dokumentu po zapracovaní druhého kola pripomienok a návrhov zo skupinového workshopu bola zaslaná dňa 18. 10. 2018
- Finálna verzia po zapracovaní druhého kola pripomienok bola zaslaná dňa 29. 10. 2018.

Paralelne k realizácii komunikácie s kultúrnymi aktérmi a zástupcami mestskej časti Bratislava-Nové Mesto ako aj Novej Cvernovky prebiehala analýza, ktorá sa týkala informácií o existujúcej kultúrnej infraštruktúre, kultúrnych aktéroch, informácií o obyvateľoch ako aj potenciálu územia z hľadiska rozvoja kultúry, kreativity a inovácií. Informácie získané prostredníctvom desk research a analýzy sekundárnych dát boli následne verifikované na osobných stretnutiach, resp. formou pripomienkovania vypracovaných verzií materiálu.

5. Ďalšie kroky

Harmonogram ďalších krokov implementácie návrhov do praxe je predmetom samostatnej prílohy tejto správy.

6. Výstupy

Výstup z implementácie tvorí prílohu č. 1 tejto správy.

7. Prílohy

č. 1 Stratégia rozvoja kultúry mestskej časti Bratislava-Nové Mesto na roky 2019 – 2023 (pdf)

č. 2 Harmonogram ďalšieho postupu

č. 3 Aktualizovaný Akčný plán pre implementáciu zefektívňovania kvality

**Príloha č. 1: Stratégia rozvoja kultúry mestskej časti
Bratislava - Nové Mesto na roky 2019 – 2023 (pdf)**

STRATÉGIA ROZVOJA KULTÚRY
MESTSKEJ ČASTI
BRATISLAVA-NOVÉ MESTO
NA ROKY 2019 – 2023

1. Úvod	3
2. Analýza súčasného stavu	4
Koordinácia aktivít v oblasti kultúry	4
Kultúrna infraštruktúra v mestskej časti Bratislava-Nové Mesto	6
Kultúrni aktéri pôsobiaci na území mestskej časti a kultúrne podujatia	8
Kultúrne dedičstvo, archívy a knižnice	8
Scénické umenie	9
Umelecké vzdelávanie a výchova ku kultúre	10
Audiovizia, dizajn a iné oblasti	11
Nová Cvernovka – nezávislé kultúrne a kreatívne centrum	12
Cieľové skupiny pre kultúrne a kreatívne aktivity	14
Identifikované hlavné potreby v oblasti kultúry	15
Potreba zvýšiť kvalitu infraštruktúry pre kultúrne podujatia	15
Nedostatok kvalifikovaných pracovníkov verejných kultúrnych inštitúcií z dôvodu limitovaných možností ich motivácie	16
Nedostatočná úroveň komunikácie, koordinácie a spolupráce medzi aktérmi v oblasti kultúry	18
Chýbajúci koncept a podporné nástroje pre systematický rozvoj kultúrneho a kreatívneho priemyslu	19
Strategické priority pre oblasť kultúry na lokálnej, regionálnej a národnej úrovni	19
Stratégia rozvoja kultúry ako nástroj pre strategické riadenie kultúry	22
3. Stratégia rozvoja kultúry mestskej časti Bratislava-Nové Mesto na roky 2019 – 2023	24
Strategická vízia	24
Navrhované strategické priority a opatrenia	24
Strategická priorita 1: Mestská časť Bratislava-Nové Mesto ako integrátor a facilitátor spolupráce lokálnych partnerov v oblasti kultúry, kreativity a inovácií	24
Strategická priorita 2: Zabezpečenie infraštruktúrnych podmienok pre rozvoj kultúry a kreativity	25
Strategická priorita 3: Zlepšenie systémových podmienok pre rozvoj kultúry a zvýšenie udržateľnosti kultúrnych inštitúcií	25
Strategická priorita 4: Koncepčná podpora rozvoja kreativity a inovácií	26
4. Implementačný rámec stratégie kultúry	26
Časový rámec, zodpovednosti a financovanie implementácie stratégie	26
Riadenie, monitorovanie a hodnotenie stratégie	28

Strategické plánovanie je dôležitým nástrojom využiteľným pre miestnu samosprávu. V rámci pilotného projektu *Meranie efektívnosti poskytovaných služieb verejnej správy, inštitucionálny rozvoj Klientskych centier a integrácia spätnej väzby klientov*, ktorý realizuje Ministerstvo vnútra SR a ktorý bol podporený z Operačného programu Efektívna verejná správa, boli vytvorené viaceré nástroje strategického plánovania, vrátane dokumentu *Lokálne stratégie kultúry*. Možno v ňom nájsť zdôvodnenie, prečo je potrebné strategicky riadiť kultúrnu politiku, a tiež spôsoby, ako sa dá k stratégii kultúry pristúpiť, čo všetko do nej patrí a ako s ňou ďalej pracovať. Nástroje pre samosprávu boli tvorené s cieľom, aby poskytli prehľad základných informácií a následne aby boli implementované v jednotlivých lokalitách tak, že budú prispôsobené ich konkrétnym požiadavkám a potrebám.

Mestská časť Bratislava-Nové Mesto je jednou zo zapojených samospráv v projekte, ktorá využila príležitosť strategicky ukotviť priority v oblasti kultúry do samostatného dokumentu. Stratégia rozvoja kultúry mestskej časti Bratislava-Nové Mesto bola tvorená s využitím princípov definovaných pre tvorbu lokálnych stratégií a nástrojov občianskej participácie. Strategické priority boli formulované v spolupráci s odborníkmi z útvarov a inštitúcií mestskej časti ako aj s inými relevantnými partnermi pôsobiacimi v oblasti kultúry. Navrhované opatrenia boli konzultované so zástupcami odbornej verejnosti počas dvoch spoločných workshopov. Predkladanú stratégiu možno vnímať ako snahu o naštartovanie systematického procesu strategického plánovania kultúrnej politiky na lokálnej úrovni.

2. ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU

KOORDINÁCIA AKTIVÍT V OBLASTI KULTÚRY

Organizáciu kultúrnych a spoločenských aktivít v mestskej časti Bratislava-Nové Mesto primárne zabezpečuje **Oddelenie komunikácie, kultúry, športu, mládeže a voľného času**. V rámci svojich činností oddelenie aktívne komunikuje s obyvateľmi, médiami, podnikateľskými subjektmi a ostatnými kultúrnymi inštitúciami v lokalite. Taktiež zabezpečuje transparentnosť práce úradu zverejňovaním zmlúv a dokumentácie a aktualizáciou webového obsahu. Oddelenie zohráva kľúčovú úlohu pri tvorbe rozpočtu a vypracúvaní odborných stanovísk v oblasti kultúry. Dôležitou činnosťou oddelenia je tiež organizovanie kultúrneho leta, koncertov, vystúpení, súťaží a iných spoločenských akcií, pri čom spolupracuje so strediskom kultúry a knižnicou zriadenými mestskou časťou. Celkovo sa v mestskej časti Bratislava-Nové Mesto pravidelne ročne organizuje 34 kultúrnych podujatí, na ktoré majú účastníci vstup zdarma. Okrem nich sa organizujú aj príležitostné podujatia, ktoré si pripomínajú významné udalosti alebo reagujú na aktuálne dianie v mestskej časti.

Tabuľka 1: Prehľad kultúrnych podujatí pravidelne organizovaných mestskou časťou Bratislava-Nové Mesto¹

Obdobie roka	Podujatie	Cieľová skupina
Jar	Vynášanie letečka	rodiny s deťmi
	Miss a boy	mládež
	Medzinárodný deň žien	ženy
	Veľtrh pre seniorov	seniori
	Deň učiteľov	všetky vekové kategórie
	Senzi párty v Stredisku kultúry	všetky vekové kategórie
	Divadlo v Stredisku kultúry	všetky vekové kategórie
	Koncert v Stredisku kultúry – Jarná pieseň	všetky vekové kategórie
	Galakonzert k MDŽ	ženy
	Májový bozk	všetky vekové kategórie
	Šarmantný deň matiek	ženy
Leto	Medzinárodný deň detí	rodiny s deťmi
	Otvorenie kultúrneho leta	všetky vekové kategórie
	Kultúrne leto (<i>séria kultúrnych podujatí od júna do septembra</i>)	všetky vekové kategórie
	Detský deň na Kuchajde	rodiny s deťmi
	Hody a záver Kultúrneho leta	všetky vekové kategórie
Jeseň	Divadelné predstavenia pre seniorov	seniori
	Prváci v Zoo	rodiny s deťmi
	Deň detí na Kuchajde	rodiny s deťmi
	Galakonzert úcty k starším	seniori
	Šarkaniáda	rodiny s deťmi
	Jablkové hodovanie	všetky vekové kategórie
	Babička a Dedko Nového Mesta	seniori
	Noc lampiónov	rodiny s deťmi
Zima	Mikuláš	rodiny s deťmi
	Čarovné Vianoce	rodiny s deťmi

¹ Zdroj : Údaje Oddelenia komunikácie, kultúry, športu, mládeže a voľného času Miestneho úradu Bratislava-Nové Mesto.

Obdobie roka	Podujatie	Cieľová skupina
	Slávnostné rozsvietenie stromčeka	všetky vekové kategórie
	Karneval na ľade	rodiny s deťmi
	Zima v Novom Meste	rodiny s deťmi
	Fašiangový karneval	rodiny s deťmi
	Detská zima	rodiny s deťmi
	Vínny ples	všetky vekové kategórie
	Korčuľovanie pre verejnosť	všetky vekové kategórie

Okrem toho oddelenie administratívne a redakčne podporuje fungovanie časopisu *Hlas Nového Mesta*, ktorý je distribuovaný do všetkých domácností v mestskej časti Bratislava-Nové Mesto v celkovom náklade 24 000 výtlačkov. Časopis je pre obyvateľov jedným z najdôležitejších zdrojov informácií o dianí v oblasti kultúry a o spoločenských podujatiach. V roku 2017 bol časopis Hlas Nového Mesta vyhodnotený ako najprínosnejšie radničné periodikum na Slovensku².

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava-Nové Mesto, ako zastupiteľský orgán zložený z poslancov mestskej časti, určuje pravidlá pre nakladanie s majetkom mestskej časti a podriadených organizácií, schvaľuje rozpočet vyčlenený pre kultúrne aktivity, zriaďuje / ruší rozpočtové alebo príspevkové organizácie, schvaľuje strategické a kontrolné dokumenty a rozhoduje o evidencií pamätihodností mestskej časti. Na začiatku každého roka zastupiteľstvo schvaľuje výšku financií v rámci participatívneho rozpočtu na projekty a zadania – vrátane v oblasti kultúry. Úlohou miestneho zastupiteľstva je tiež schvaľovanie všeobecne záväzných nariadení. **Komisia pre kultúru, mládež, šport, voľný čas, informačné systémy a medzinárodné vzťahy** je poradným orgánom miestneho zastupiteľstva a pozostáva zo siedmich členov vrátane predsedu. Komisia prioritne vypracúva stanoviská a návrhy v oblasti kultúry, ktoré predkladá miestnemu zastupiteľstvu a miestnej rade na prerokovanie. Má tiež kompetenciu vyvíjať vlastné iniciatívy.

Mestská časť Bratislava-Nové Mesto, ako jediná samospráva na Slovensku, má vytvorené špeciálne pracovisko v rámci miestneho úradu pre zabezpečenie zapojenia občanov do správy vecí verejných – **Kanceláriu pre participáciu verejnosti**. Jej cieľom je sprostredkovať občanom možnosť spolurozhodovať a ovplyvňovať dianie na území mestskej časti. Kancelária aktívne komunikuje s verejnosťou, zodpovedá za proces participatívneho rozpočtu, informuje o projektoch, spolupracuje s ostatnými útvarmi mestskej časti a koordinuje účasť občanov na tvorbe a pripomienkovaní verejných politík. V oblasti kultúry nastavený systém umožňuje občanom³ spolurozhodovať **o strategických prioritách** v rámci procesu tvorby strategických dokumentov **alebo o kultúrnych projektoch**, ktoré môžu byť financované z participatívneho rozpočtu.

Aktivity mestskej časti v oblasti kultúry sú financované z **interných aj externých zdrojov**. Medzi základné **interné finančné nástroje** podpory kultúry v mestskej časti patrí **rozpočet mestskej časti** vyhradený pre oddelenie kultúry a kultúrne inštitúcie, **dotácie** a **participatívny rozpočet**. **Rozpočtové prostriedky mestskej časti** sú použité predovšetkým na kultúrne projekty a aktivity, ktoré realizuje Oddelenie komunikácie, kultúry, športu, mládeže a voľného času a ostatné kultúrne inštitúcie v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti (Stredisko kultúry Bratislava-Nové Mesto a Knižnica Bratislava-Nové Mesto). **Dotačná schéma** mestskej časti poskytuje finančné prostriedky projektom podávaným vo verejnom záujme. Patria sem okrem kultúry aj mnohé iné aktivity v oblasti sociálnej

² Zdroj: <http://transparency.sk/sk/az-tri-stvrtiny-mestskych-novin-su-skor-propagandou/>

³ Občanom mestskej časti je pre tieto účely každý obyvateľ, ktorý dovŕšil vek 15 rokov.

pomoci, humanitárnej starostlivosti, vzdelávania, školstva, telesnej výchovy a športu, životného prostredia či zdravotníctva.

Participatívny rozpočet ako jeden z nástrojov deliberatívnej demokracie umožňuje občanom priamo ovplyvňovať, ktoré projekty a iniciatívy sa budú realizovať. Občania prostredníctvom majú možnosť (1) podávať svoje vlastné návrhy, podnety, projekty, či zadania; (2) zúčastňovať sa na verejných fórach a verejných zvažovaniach; a (3) hlasovať o projektoch plánovaných samosprávou. Nie je to však nástroj určený výlučne pre oblasť kultúry. Ide o projekty a iniciatívy, ktoré vznikajú na základe podnetov občanov a tematicky sa môžu týkať aj kultúry. O realizácii projektov rozhodujú občania hlasovaním alebo deliberáciou. Mestská časť každý rok vyčlení rozpočet na financovanie participatívnych projektov, a to v rozsahu 40 000 EUR na projekty realizované občanmi a 200 000 EUR na projekty realizované samosprávou. **Nie je však možné dopredu určiť pomer finančných prostriedkov na kultúrne akcie**, nakoľko z podstaty participatívneho rozpočtu vyplýva voľný výber občianskych podnetov bez tematického obmedzenia.

Na financovanie projektov mestskej časti v oblasti kultúry je možné využívať aj **externé zdroje**. Ide o dotačné schémy určené na podporu a rozvoj kultúry so žiadateľom z verejného sektora. Kultúrne inštitúcie mestskej časti môžu prijímať aj sponzorské príspevky a dary, finančného aj nefinančného charakteru.

Tabuľka 2: Finančná podpora kultúry v mestskej časti Bratislava-Nové Mesto

	2015	2016	2017
Celkové výdavky MČ BA - Nové Mesto	19 678 367,42 €	17 755 846,25 €	22 193 073,81 €
Podiel výdavkov MČ na kultúru	5%	6%	5%
Prostriedky na kultúru celkovo	893 875,69 €	1 017 084,15 €	1 027 668,04 €
Interné zdroje*	892 375,69 €	1 014 584,15 €	1 027 668,04 €
Stredisko kultúry**	480 283,22 €	594 239,27 €	519 284,66 €
Knižnica	285 906,84 €	291 525,34 €	337 270,21 €
Odbor kultúry	103 686,63 €	119 606,54 €	140 735,32 €
Participatívny rozpočet	8 480,00 €	5 000,00 €	22 120,85 €
Dotačná schéma	14 019,00 €	4 213,00 €	8 257,00 €
Externé zdroje	1 500,00 €	2 500,00 €	0,00 €
Projekty v oblasti kultúry***	1 500,00 €	2 500,00 €	0,00 €

Poznámky:

* Súčet bežných a kapitálových výdavkov pre jednotlivé položky podľa Záverečných účtov

** Pre rok 2016 suma kapitálových výdavkov čiastočne pokrýva aj výdavky na knižnicu a konskú železniciu

*** Prostriedky z externých zdrojov získané mestskou časťou, resp. jej kultúrnymi inštitúciami, na realizáciu kultúrnych projektov

KULTÚRNA INFRAŠTRUKTÚRA V MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA-NOVÉ MESTO

Mestská časť Bratislava-Nové Mesto má vo vlastníctve resp. prevádzke viacero priestorov, ktoré sú využívané pre kultúrne účely. Činnosť **Strediska kultúry Bratislava-Nové Mesto**, ktoré je jej rozpočtovou organizáciou, je zameraná predovšetkým na osvetovú činnosť, zachovávanie kultúrneho dedičstva, organizovanie rôznych kultúrnych podujatí a poskytovanie priestorov na organizovanie kultúrnych podujatí formou prenájmu. Okrem priestorov **Strediska kultúry – Vajnorská** tiež koordinuje činnosť **Domu kultúry Kramáre**, ktorý poskytuje rôznorodé možnosti kultúrneho vyžitia

a v ktorého priestoroch sídli tiež pobočka knižnice a Klub dôchodcov. **Knižnica Bratislava-Nové Mesto** je rozpočtovou organizáciou mestskej časti a jej centrála sídli na Pionierskej ulici. V súčasnosti má **11 pracovísk**, z ktorých šesť sa nachádza v rámci centrálnej knižnice a päť na pobočkách. V roku 2018 bola do siete pobočiek Knižnice Bratislava-Nové Mesto zaradený tiež „*Kabinet pomalosti*“ v Novej Cvernovke.

Okrem kultúrnych organizácií mestskej časti v lokalite tiež sídli **Slovenské olympijské a športové múzeum**, ktorého zbierkový fond tvorí viac ako 26 000 predmetov, napr. športové trofeje, výstroj či náčinie. Múzeum nemá stálu expozíciu a jeho súčasťou je tiež knižnica. Taktiež jedno z troch multikín siete Cinema City Slovakia, **Cinema City Polus**, je umiestnené blízko miestneho úradu v nákupnom centre Polus City Center a disponuje ôsmimi kinosálami. Dôležitým priestorom pre kultúrne podujatia je **Dom odborov Istropolis**⁴, ktorý patrí medzi kapacitne najväčšie kultúrne priestory v Bratislave. Leží na dôležitej križovatke hlavných mestských tried Trnavskej, Vajnorskej a Šancovej ulice a aj vďaka svojej architektonickej a historickej hodnote je objekt zapísaný v zozname pamätihodností mestskej časti Bratislava-Nové Mesto. Dlhé roky tu sídli neštátne hudobné divadlo **Teatro Wüstenrot** a momentálne aj **Bratislavské bábkové divadlo**. V minulosti boli priestory Istropolisu domovskou scénou Radošinského naivného divadla. Kinosála Domu odborov však už dlhšie nepremieta a bola využívaná len na organizáciu rôznych spoločenských a kultúrnych podujatí.

Tabuľka 3: Prehľad kultúrnej infraštruktúry a jej kapacít v mestskej časti Bratislava-Nové Mesto⁵

	2013	2014	2015	2016	2017
Divadlá	1	3	3	2	2
Sedadlá v divadlách	254	576	n/a	n/a	n/a
Kiná stále	2	1	1	1	1
Sedadlá v kinách stálych	1 888	1 588	1 568	2 237	2 237
Premietacie sály	9	8	5	9	12
Kultúrno-osvetové zariadenia	3	2	2	2	2
Múzeá	2	2	1	1	1
Galérie	0	0	0	0	0
Verejné knižnice vrátane pobočiek	4	5	5	5	5
Verejné knižnice – počet knižničných jednotiek spolu	145 132	149 978	153 363	149 252	154 681
Zariadenia na voľný čas a záujmové činnosti pre deti a mládež	0	0	0	0	0

V mestskej časti Bratislava-Nové Mesto sa nachádza celkovo **41 nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok**⁶. Okrem historických bytových domov a pamätníkov sa medzi najvýznamnejšie radia **stanica mestskej jazdeckej polície, budova vodného mlynu na Železnej studničke, stanica prvej**

⁴ Zdroj: https://sk.wikipedia.org/wiki/Dom_odborov_Istropolis (wiki, 11. 9. 2018), <https://www.bakurier.sk/aktualne-dianie/clanok-istropolis-hrozi-zanik-najvacsieho-kulturneho-stanku-v-bratislave-a-na-slovensku> a <https://reality.etrend.sk/komercne-nehnutelnosti/potvrdenie-istropolis-uz-vlastni-dvojica-znamych-developerov.html>.

⁵ Zdroj: Údaje za roky 2013 a 2014 boli čerpané z Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava – Nové mesto na roky 2016 – 2020 získaného z https://www.banm.sk/data/files/11258_komplexna-analyza-v0-2.pdf; počet kultúrnych zariadení bol v rokoch 2014 – 2017 doplnený na základe údajov Strediska kultúry Bratislava – Nové Mesto; údaje pre roky 2015 – 2017 boli doplnené zo zdrojov ŠÚ SR, získané z http://datacube.statistics.sk/#/view/sk/VBD_SK_WIN/ku3001rr/Divadl%C3%A1%20%5Bku3001rr%5D.

⁶ Zdroj: <https://www.pamiatky.sk/po/po?page=1&Kraj=1&Okres=3&Obec=5&KatastralneUzemie=&Ulica=&OrientacneCislo=&UnifikovanyNazovPO=&CUZText=&SearchButton=H%C4%BEada%C5%A5>.

konskej železnice a Zrkadlová sieň v bývalom kasíne. Okrem pamiatok registrovaných v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok eviduje mestská časť Bratislava-Nové Mesto na svojom území aj ďalšie pamätihodnosti⁷, ide napríklad o **televíznu vežu na Kamzíku**, či **bývalú továreň Stollwerck**. Viaceré objekty vizuálneho umenia (plastika a olejomaľby od slovenských autorov), ktoré v súčasnosti slúžia na dekoračné účely priestorov Strediska kultúry a Knižnice – Bratislava Nové Mesto, majú tiež vysokú historickú a kultúrnu hodnotu.

Od roku 2016 v mestskej časti Bratislava-Nové Mesto tiež sídli nezávislé kultúrne a kreatívne centrum **Nová Cvernovka**. Základom tohto unikátneho projektu je budovanie kreatívnej komunity, ktorá bola spojená s miestom bývalého priemyselného areálu Cvernovkej továrne v Bratislave na Párikovej ulici. Po presťahovaní sídli v budove bývalej Strednej priemyselnej školy chemickej na Račianskej ulici a v súčasnosti je koordinované Nadáciou Cvernovka. V Novej Cvernovke našlo priestor viac než 40 ateliérov, ktoré umožňujú rozvíjať kultúrny a kreatívny potenciál a poskytujú služby v rôznych oblastiach (viď s. 12 pre detailnejší popis činnosti).

KULTÚRNI AKTÉRI PÔSOBIACI NA ÚZEMÍ MESTSKEJ ČASTI A KULTÚRNE PODUJATIA

KULTÚRNE DEDIČSTVO, ARCHÍVY A KNIŽNICE

Knižnica Bratislava-Nové Mesto⁸ je rozpočtovou organizáciou mestskej časti Bratislava-Nové Mesto a v súlade s poslaním verejnej knižnice zabezpečuje všeobecný a rovnoprávny prístup občanov a inštitúcií ku kultúrnym hodnotám a informáciám. Knižnica vznikla v roku 1957, kedy bola odčlenená prvá knižnica Vinohrady. Následne začali vznikať ďalšie pobočky lokalizované vo vtedajšom mestskom obvode Bratislava III. V roku 1979 bola skolaudovaná budova na Pionierskej ulici a sídli tu riaditeľstvo, útvary centrálného nákupu a spracovania literatúry, knižnično-informačných služieb, ekonomicko-technickej činnosti a šesť pracovísk knižničnej prevádzky. **Päť pobočiek knižnice je rozmiestnených po celej lokalite mestskej časti Bratislava-Nové Mesto.** Najnovšou pobočkou knižnice je **Kabinet pomalosti**, ktorý sídli v priestoroch Novej Cvernovky a ktorý bol do siete pracovísk knižnice zaradený v roku 2018. Tento netradičný priestor v sebe spája knižnicu, literárny klub, školu pomalého čítania a klub čitateľov a autorov, a pravidelne sú v jeho priestoroch organizované rôzne typy podujatí, ako napr. verejné prednášky a diskusie, kreatívne workshopy a výstavy.

Knižnica má vlastnú dramaturgiu a **svoje aktivity zameriava predovšetkým na podporu čítania, čítanosti a vzdelávanie.** Tím knižnice je zostavený tak, aby nad rámec knižničných služieb jeho členovia vedeli realizovať aj iné typy aktivít. Je to tím odborníkov – knihovník, sociológ, psychológ, pedagogičky, z ktorých viacerí vedia hrať aj na hudobné nástroje, venujú sa divadlu, preto si aj väčšinu podujatí moderujú sami. Po odbornej stránke knižnica v Novom Meste spadá pod Malokarpatskú knižnicu v Pezinku, ktorá jej poskytuje metodickú pomoc. V rámci regionálnej spolupráce sa predstavitelia Knižnice Bratislava-Nové Mesto spolu s predstaviteľmi ďalších štyroch veľkých bratislavských knižníc pravidelne stretávajú a organizujú rôzne akcie (napr. Bratislavská burza kníh, Týždeň slovenských knižníc), vytvárajú spoločné stratégie (iniciatíva InfoGate) a realizujú spoločné

⁷ Zdroj: <https://www.banm.sk/pamatihodnosti/>

⁸ Zdroj: <https://www.banm.sk/kniznica-bratislava-nove-mesto/> a rozhovor z dňa 6. 6. 2018 s Mgr. Janou Vozníkovou-Sedláčkovou, riaditeľkou knižnice

tlačové besedy. Knižnica je tiež súčasťou iniciatívy *Komunitná knižnica*, podporuje knižnice po celom Slovensku v realizácii komunitných podujatí pre verejnosť.

Okrem poskytovania knižničných služieb, ďalším unikátnym oddelením centrálného pracoviska knižnice na Pionierskej ulici je **Retro hudobný kabinet**. Jeho vzácnu zbierku platní, kaziet, CD, DVD a VHS nosičov, notových záznamov, gramofónov a iných pôvodných prehrávacích zariadení navštevujú predovšetkým žiaci základných škôl v rámci výučby predmetov ako dejepis, hudobná výchova alebo anglický jazyk. Súčasťou kabinetu je tiež expozícia artefaktov a tlačovín z obdobia socializmu.

Slovenské olympijské a športové múzeum, pôvodne nazvané ako Múzeum telesnej kultúry v Slovenskej republike⁹, bolo zriadené v roku 1985 ako účelové zariadenie Slovenského ústredného výboru Československého zväzu telesnej výchovy. Pôvodne však vzniklo ako Tyršovo múzeum telesnej výchovy a športu v roku 1953. Od roku 2000 je riadne registrovaným špecializovaným múzeom zapísaným v registri Ministerstva kultúry Slovenskej republiky. Múzeum v rámci svojho platného štatútu vykonáva najmä nadobúdanie zbierkotvorných predmetov, ich odbornú správu, evidenciu a ochranu a sprístupňovanie formou stálych a príležitostných expozícií. Jeho zbierkový fond tvorí viac než 26 000 predmetov. Rozvíja tiež odbornú, metodickú a dokumentačnú činnosť v oblasti telesnej kultúry v Slovenskej republike. Súčasťou múzea je knižnica zameraná na sústreďovanie a sprístupňovanie historicko-faktografickej literatúry z oblasti olympijského hnutia a športu na území Slovenska a stála expozícia dejín lyžovania v Kremnici. Pri príležitosti 30. výročia sa v roku 2015 Múzeum telesnej kultúry v Slovenskej republike stalo organizačnou zložkou Slovenského olympijského výboru a premenovalo sa na súčasné Slovenské olympijské a športové múzeum.

Viac ako 20-ročnú tradíciu majú pravidelné **výmenné stretnutia zberateľov** rôznych historických artefaktov v **Stredisku kultúry Bratislava-Nové Mesto**, ako napr. elektro-, domáчих, rybárskych a foto- potrieb; hudobných nástrojov; železničných, automobilových a leteckých modelov; minerálov, skamenelín a drahých kameňov; mincí a bankoviek; pohľadníc a známok; odznakov či gramoplatní). Vybrané výmenné stretnutia zberateľov sa konajú s medzinárodnou účasťou.

SCÉNICKÉ UMENIE

Stredisko kultúry Bratislava-Nové Mesto¹⁰ je viacúčelovým zariadením a rozpočtovou organizáciou mestskej časti Bratislava-Nové Mesto založenou v roku 1957. Jeho poslaním je predovšetkým rozvíjať všestrannú a osvetovú činnosť a podporovať rozvoj umeleckej tvorby a realizáciu kultúrnych aktivít. Stredisko pravidelne organizuje koncerty, tanečné večery, tematické plesy, divadelné predstavenia a iné spoločenské podujatia pre všetky vekové kategórie (napr. talk show či krsty kníh). Pre deti ponúka špeciálne aj detské divadelné predstavenia, súťaže, karnevaly, výchovné koncerty či zvykoslovné pásma približujúce deťom základných škôl kultúrne tradície spojené s tradičnou ľudovou kultúrou a zvykmi na slovenskom vidieku. Stredisko sa tiež spolupodieľa na organizácii **Kultúrneho leta**, najväčšieho spoločensko-kultúrneho podujatia roka organizovaného mestskou časťou Bratislava-Nové Mesto, ktoré sa koná pravidelne od roku 1992 v areáli prírodného kúpaliska Kuchajda. Súčasťou podujatia sú koncerty rôznych hudobných žánrov, tanečné podujatia a pohybové aktivity rôzneho druhu a náročnosti. **Dom kultúry Kramáre**, ktorý organizačne spadá pod Stredisko kultúry, prešiel v roku 2002 rozsiahlou rekonštrukciou a stal sa z neho moderný kultúrny stánok. Dom kultúry tiež poskytuje veľké možnosti kultúrneho vyžitia v podobe divadelných

---

⁹ Zdroj: <http://www.muzeum.olympic.sk/domov-3/>

¹⁰ Zdroj: <http://www.skvajnorska.sk/o-nas/> a rozhovor z dňa 6. 6. 2018 s Mgr. Máriou Priečinskou, riaditeľkou strediska

predstavení, karnevalov a výchovných koncertov. Medzi najvýznamnejšie akcie organizované v Dome kultúry patrí poetický večer s Jozefom Sarvašom, na ktorý sú pozývaní hostia z celého Slovenska a ktorý už mal doteraz viac ako 160 opakovaní.

Detský folklórny súbor Vienok¹¹ vznikol v roku 1968 ako prvý detský kolektív v Bratislave a už od začiatku na jeho čele stojí Mgr. art. Helena Jurasovova-Blahová. Vo svojich začiatkoch mal súbor len okolo 20 detí a snažil spracovávať tradície najmä z regiónov západného Slovenska a Záhoria. Dnes má súbor v repertoári choreografie z rôznych regiónov Slovenska, ako napr. zo Zemplína, Šariša, Oravy, Terchovej, Podpoľania, Ponitria, Myjavy a Horehronia. V šiestich vekových kategóriách pracuje okolo 125 detí vo veku od 5 do 18 rokov. Počas svojej dlhoročnej činnosti dosiahol súbor významné úspechy na domácich a aj zahraničných podujatiach v Európe, Afrike a Severnej Amerike. Stal sa niekoľkonásobným laureátom celoslovenských súťažných prehliadok detských folklórnych súborov. Vychoval tiež množstvo šikovných mladých ľudí, ktorí pokračujú v začatej činnosti v umeleckých školách, na konzervatóriu alebo v opere, činohre a balete Slovenského národného divadla. Od roku 2001 súbor každoročne organizuje detské folklórne tábory, ktoré sú zamerané na výučbu regionálnych tancov, zvykov a piesní.

Teatro Wüstenrot¹² vzniklo v roku 2004, kedy sa pretransformovalo z pôvodného Teatro Gedur a rozšírilo svoju programovú štruktúru o detské a mládežnícke programy, hudobné večery a hostovanie divadiel. Jeho zakladateľom je Mgr. art. Rudolf Geri. Divadlo pravidelne cestuje so všetkými svojimi titulmi po celej Slovenskej a českej republike.

V mestskej časti Bratislava-Nové Mesto sídli tiež **Divadlo NOMANTINELS**¹³, ktorého cieľom je rozvíjať divadelnú kultúru a zameriavať sa na realizáciu a produkciu inscenácií súčasnej slovenskej a zahraničnej drámy, ako aj na nové interpretácie klasických divadelných hier. Ambíciou divadla je tiež šírenie humanistických myšlienok, ochrana ľudských práv a podpora odstraňovania prejavov diskriminácie v spoločnosti.

UMELECKÉ VZDELÁVANIE A VÝCHOVA KU KULTÚRE

V mestskej časti Bratislava-Nové Mesto sídlia dve základné umelecké školy. **Základná umelecká škola, Háľkova 56**¹⁴ bola založená v roku 1953 ako IV. hudobná škola. Ako prvý bol zriadený klavírny odbor a postupne sa pridali triedy v hre na husle, akordeón, violončelo, gitaru a flautu. Neskôr bola škola premenovaná na Ľudovú školu umenia. V súčasnosti majú žiaci možnosť sa umelecky vzdelávať v hudobnom, výtvarnom, literárno-dramatickom a tanečnom odbore a každoročne získavajú mnoho ocenení na domácich i zahraničných súťažiach. Škola už niekoľko rokov organizuje súťaž „Hľadá sa muzikálová hviezda“, prehliadku keyboardovej hry žiakov bratislavských základných umeleckých škôl a koncertnú prehliadku populárnej, džezovej a filmovej hudby v hre na klavíri žiakov bratislavských základných umeleckých škôl. **Súkromná základná umelecká škola, Vajnorská 19**¹⁵ vznikla v roku 1994 a do súčasných priestorov sa presťahovala v roku 2006. Škola v súčasnosti poskytuje vzdelanie iba vo výtvarnom umení viac ako 70 žiakom ročne.

---

¹¹ Zdroj: http://www.vienok.sk/o_nas.htm.

¹² Zdroj: <http://gedur.sk/divadlo/>

¹³ Zdroj: https://www.facebook.com/pg/nomantinel/about/?ref=page_internal

¹⁴ Zdroj: http://www.zushalkova.eu/vismo/dokumenty2.asp?id_org=600612&id=1001&p1=1005

¹⁵ Zdroj: <http://szusvajnorska.edupage.org/about/?subpage=1>.

Knižnica Bratislava-Nové Mesto v rámci spolupráce s Bratislavským samosprávnym krajom realizuje od septembra 2018 **projekt Čítanie je in!**, do ktorého sú zapojené všetky stredné školy v Bratislavskom kraji. Jeho cieľom je podporiť rozvoj čitateľskej gramotnosti mladých ľudí a ich záujem o čítanie všeobecne v rámci formálneho vzdelávania na stredných školách. Realizuje sa na všetkých stredných školách zriadených Bratislavským samosprávnym krajom, ktorý pristúpil k úprave učebných osnov pre tento účel. Z dlhodobého hľadiska zámerom projektu je zvýšiť návštevnosť knižníc zo strany vekovej skupiny adolescentov.

V rámci výchovy ku kultúre je možné v **Stredisku kultúry – Vajnorská** a **Dome kultúry Kramáre** navštevovať rôzne záujmové kurzy pohybového, hudobného alebo výtvarného charakteru. V oboch priestoroch tiež prebieha pravidelné jazykové vzdelávanie. V Stredisku kultúry – Vajnorská je k dispozícii aj plne zariadená keramická dielňa využiteľná pre prácu s hlinou.

Pri vzdelávaní špecifických skupín obyvateľstva spolupracuje mestská časť Bratislava-Nové Mesto a jej kultúrne inštitúcie so zariadením **Domov sv. Jána z Boha**. Táto nezisková organizácia vytvára podmienky pre bezplatné vzdelávanie a pomoc osobám ohrozeným sociálnym vylúčením, predovšetkým ľuďom bez domova a so závislosťami. Okrem materiálnej pomoci ide najmä o špecializované vzdelávanie a poskytovanie sociálneho poradenstva a podpory pri ich integrácii do pracovného života.

AUDIOVÍZIA, DIZAJN A INÉ OBLASTI

V mestskej časti Bratislava-Nové Mesto v nákupnom centre Polus City Center sídli multikino **Cinema City Polus**¹⁶, ktoré disponuje 8 kinosálami. Kino tiež ponúka vzdelávacie a zábavné programy pre žiakov a študentov všetkých vekových kategórií. Okrem toho možno využiť ako premietacie sály tiež priestory v **Stredisku kultúry Vajnorská**, **Dome kultúry Kramáre** a tiež v pobočke **Knižnice Bratislava-Nové Mesto** na Nobelovej ulici. Organizovanie **letného kina na Kuchajde** patrí medzi najdôležitejšie podujatia Kultúrneho leta organizované mestskou časťou Bratislava-Nové Mesto od roku 2011. Dvakrát do týždňa sú v amfiteátri pod holým nebom v rámci prírodného kúpaliska Kuchajda premietané filmy rôznych žánrov. Podujatie pravidelne priláka na každé premietanie 500 až 600 návštevníkov rôznych vekových kategórií, ktorí majú možnosť o výbere filmov rozhodnúť internetovým hlasovaním.

Stredisko kultúry Bratislava-Nové Mesto, okrem všetkých ostatných činností, disponuje tiež **vlastnými tlačiarenskými a dizajnérskymi priestormi**, vďaka čomu môže vytvárať scénický a grafický dizajn nielen pre vlastné potreby, ale tiež pre iné kultúrne inštitúcie mestskej časti, napr. pobočky Knižnice Bratislava-Nové Mesto. Významnou pre stredisko je tiež **výstavná činnosť**¹⁷ zameraná predovšetkým na prezentáciu amatérskych výtvarníkov, výtvarných prác žiakov základných škôl v mestskej časti Bratislava-Nové Mesto a žiakov základných umeleckých škôl. Galériu strediska je však obľúbená aj u profesionálnych a uznávaných umelcov, ktorý v nej vystavujú okrem obrazov a fotografií tiež sochy, šperky, nábytok a rôzne iné zaujímavé predmety. Vernisáže sú prístupné širokej verejnosti a bývajú obohatené sprievodným kultúrnym programom. Medzi najznámejšie výstavy patria FOTOSALÓN (20. ročník v roku 2018), kde sú prezentovaní začínajúci detskí fotografi, výstava výrobkov z látky Patchwork, Ateliér neprofesionálnych výtvarníkov, Detvianska umelecká kolónia a výstavy umelcov ako Pavlína Triščová, Mária Banášová a Igi Brezo.

---

¹⁶ Zdroj: <https://www.cinemacity.sk/cinemas/polus#/summary>

¹⁷ Koncepcia Strediska kultúry Bratislava – Nové Mesto.

Nová Cvernovka¹⁹ je názov unikátneho projektu založeného Nadáciou Cvernovka, ktorá vznikla v roku 2015 v bývalom priemyselnom areáli Cvernovkej továrne v Bratislave za účelom zveľaďovania kultúrnych, spoločenských a materiálnych hodnôt. Jej cieľom je združovať umelcov, inovátorov a tvorcov pod jednou strechou, a vybudovať tak v Bratislave trvalo udržateľné kultúrne a kreatívne centrum. Nová Cvernovka, podporovaná Bratislavským samosprávnym krajom, spolupracuje tiež s mestskou časťou Bratislava-Nové Mesto a viacerými útvarmi miestneho úradu. Napríklad, Oddelenie komunikácie, kultúry, športu, mládeže a voľného času²⁰ sa podieľalo na jej založení a v súčasnosti spolupracuje pri propagácii a šírení informácií o pripravovaných podujatiach; taktiež Kancelária pre participáciu verejnosti²¹ doteraz podporila realizáciu viacerých projektov Cvernovky. V súčasnosti v Novej Cvernovke sídli viac než 40 ateliérov na podporu kultúrneho a kreatívneho talentu a tiež poskytujú služby vo viacerých kultúrnych a kreatívnych odvetviach.

Ateliéry zamerané na oblasť **audiovizie a multimédií** sú často prierezovo zamerané tiež na fotografiu a grafický dizajn. Napríklad ateliéry *Svetlák* a *Časopriestor* poskytujú multifunkčné priestory najmä pre filmárov a fotografov. Na produkciu videí sú zamerané tiež ateliéry *DESANT FILM HUB*, *Strihači*, *Truestory* či *Ateliér 43*. Ateliér *Platfik* sa zameriava predovšetkým na animovanú tvorbu. *Kolektív* je zameraný na dokumentovanie rôznych typov podujatí. V spoločnom ateliéri pôsobia v Novej Cvernovke televízny dramaturg a producent *Pavel Graus* a scenárista *Samo Trnka*, zakladateľkou ateliéru *Trucovňa* je dramaturgička Katarína Mrázková a svoj ateliér má tiež *Michal Kondrla*, filmový a televízny strihač. Na **vývoj softvéru, hardvéru a oblasť IT** sú zamerané ateliéry *Makers – Creative Technologists*, ktorý vytvára smart riešenia v oblasti správy budov, energetiky a obnoviteľných zdrojov energie a ateliér *Combajn*, ktorý rozvíja myšlienku decentralizovaného a distribuovaného trhu blockchain. Priestory **Premietárne** slúžia na premietanie krátkych filmov z rôznych ateliérov. V oblasti **hudby** pôsobia hudobné štúdiá *Artefaktum*, ktoré sa venuje produkcii hudby a DJingu, *EITD Studio* zamerané na nahrávanie, produkciu a postprodukciu hudby a iných zvukových záznamov a štúdio *SKLAD 2*.

Bohaté zastúpenie majú ateliéry zamerané na **módny, priemyselný a grafický dizajn**. V oblasti **módneho dizajnu** sú to ateliéry *Mile Male* zameraný na dizajnové oblečenia pre deti do 8 rokov, *FRL Fashion Recycling Lab* s výrobou oblečenia a módnych doplnkov prevažne z použitých materiálov z lokálnych zdrojov a *Bartinki*, ktorá je slow fashion značkou produkujúca oblečenie z nechcených materiálov a okrem toho ponúka tiež kurzy šitia a organizuje workshopy na tému upcycling. Sídli tu tiež *Pletka*, čo je slovenská módna značka spájajúca tradičné pletenie a súčasné trendy a *Ateliér 307* zameraný na scénografický a kostýmový dizajn. V oblasti **priemyselného dizajnu** tu nájdeme výrobcu dizajnových detských hračiek *Villo Design*, ateliér *Belanex*, ktorý sa špecializuje na dizajn, vývoj a prototypovanie produktov určených do sériovej výroby a dielňu *Petinka*, ktorá sa venuje CNC frézovaniu a prototypovaniu výrobkov. Dielom kreatívneho ateliéru Jakuba Beňačku a Rebeky Jakubovej je *Collidoscope*, ktorý predstavuje jeden z najinovatívnejších hudobných nástrojov súčasnosti. **Grafický dizajn** je zastúpený ateliérmi *Perinbaba*, *O.K.O*, *Stredná Trieda*, *Atom!* a ateliéry

¹⁸ Zdroj: http://racianska.nadaciacvernovka.sk/NC_1MAJ_brozura_light.pdf, http://1maj.nadaciacvernovka.sk/1MAJ2018_brozura_light.pdf a <https://novacvernovka.eu/ateliery>

¹⁹ Zdroj: <http://nadaciacvernovka.sk/>

²⁰ Zdroj: Rozhovor z dňa 18. 5. 2018 s Ing. Tomášom Hanulíkom, vedúcim oddelenia komunikácie, kultúry, športu, mládeže a voľného času.

²¹ Zdroj: Rozhovor z dňa 28. 5. 2018 s Mgr. Lukášom Bulkom a Ing. Miroslavom Švecom z Kancelárie pre participáciu verejnosti.

Petra Lišku, Ľubici Segečovej, Emila Drličíaka, Andrey Ďurianovej a multidisciplinárnu platformou S6K, ktorá sa venuje aktivitám v oblasti úžitkového a interiérového dizajnu, architektúry a IT sektora.

V oblasti **vizuálneho umenia** tu nájdeme napríklad umelecké ateliéry *Reservoir*, *Perinbaba*, *SKC*, *Hula*, *Hľadanie signálu*, *Ateliér Lujmarí*, *Richie Studio*, ateliéry *Moniky Pascoe Mikyškovej*, *Petra Lišku a Patrície Koyšovej*, fotografické ateliéry *Viktora Szemző* a *Ateliér 5* a výstavné priestory *Artattack* a *Klub Fiktívnych Cvernovkárov*. *Studio IN:OUT* v sebe spája kreatívny a výstavný ateliér.

Oblasť **literatúry a tlačných médií** je reprezentovaná ateliérom *O.K.O.*, ktorý je súčasťou zoskupenia *Oximoron* a vydavateľstvom vizuálnych kníh, ateliérom *Dobrotlač*, ktorý spája polygrafické remeslo s najnovšími technológiami, vydavateľstvom detských ilustrovaných kníh *Egreš* a vydavateľstvom *KK Bagala*. Ateliér *Pressink* je kreatívnym tlačiarenským a dizajnerským štúdiom, ktoré sa zameriava na tvorbu ručne tlačených produktov pomocou najstaršej tlačiarenskej techniky letterpress spojenej s modernou technológiou.

Architektonické ateliéry v Novej Cvernovke majú rôzne zamerania. Ateliéry ako *PLURAL* a *Miestor* sú zamerané na trvácú, spoločensky a kultúrne relevantnú architektúru a stavebno-technické projektovanie stavieb. Ateliéry *Zelený Design* a *Labak* sa venujú záhradnej a krajinnej architektúre. Ateliér *Archee*, ktorá je tiež súčasťou zoskupenia *Oximoron* sa venuje architektúre, energetike a ekológii. Okrem nich tu nájdeme aj ateliér *N/A*, čo je súčasná značka spolupráce architektov Benjamína Brádnanského a Víta Haladu, skupinu architektov združenú v ateliéri *Stredná Trieda* a ateliér *2021 Architekti*.

V rámci **ostatných oblastí kultúrneho a kreatívneho priemyslu** v Novej Cvernovke nájdeme ateliéry ako *Čierne diery*, ktorý popularizuje priemyselné pamiatky a iné zabudnuté miesta Slovenska, ateliér *Edudrama*, ktorý realizuje interaktívne zážitkové programy pre všetky vekové kategórie a zapája svojich účastníkov do divadelnej akcie a ateliér *Diany Majdákovej*, ktorá okrem iného pôsobí v kultúrnom a neziskovom sektore ako iniciátorka a koordinátorka umeleckých a vzdelávacích aktivít. Svoje miesto si našla aj oblasť **reklamy**, ktorú reprezentuje reklamná agentúra *Heads* zameraná dizajn a vývoj nápadov a technologických riešení v online a offline marketingu.

Program Novej Cvernovky, ktorý začala ponúkať širokej verejnosti od januára 2018, sa skladá z kultúrnej, sociálnej a nadačnej činnosti²². V rámci kultúrneho programu sa nadácia okrem činností hudobného a výtvarného charakteru venuje aj historicko-spoločenským témam s edukatívnym charakterom. Jeho súčasťou je organizácia veľkých festivalov, periodických podujatí, podujatí v koprodukcii, program knižnice Kabinet pomalosti, program vizuálneho umenia, umelecké rezidencie a divadlo. Festivaly sa v Novej Cvernovke organizujú počas celého roka a medzi najväčšie patria *1. máj – Deň otvorených ateliérov*, *Európa*, festival s medzinárodnou účasťou *Nasuti*, ktorý využíva vizuálne umenie na prezentáciu environmentálnych tém a literárny festival *Autoriáda*. Okrem pravidelných organizuje tiež príležitostné festivaly, ako napr. festival *Nežná revolúcia '89* plánovaný v roku 2019. Periodické podujatia sú spojené s organizovaním vzdelávacích cyklov v oblasti prírodných vied a histórie (napr. *La urba*, *Tabula a Genius loci*), koncertov rôznych hudobných žánrov (indie, jazz, klasická a elektronická hudba, atď.), stand-up show a organizovaním komunitných podujatí pre obyvateľov mestskej časti Bratislava-Nové Mesto. Tiež poskytuje priestory pre skúšanie a divadelné predstavenia rôznym performatívnym zoskupeniam, ktoré nemajú stálu scénu. Medzi pravidelné

---

²² Zdroj: Údaje poskytnuté Nadáciou Cvernovka v rámci dokumentu *Verejný program kreatívneho, kultúrneho a komunitného centra Nové Cvernovka*.

podujatia v Novej Cvernovke patrí tiež organizovanie vlastných diskusií a diskusií v koprodukcii s rôznymi periodikami na súčasné spoločenské témy.

Sociálny program kreatívneho centra tvoria dva piliere. „**Ži medzi nami, buď jedným z nás**“ predstavuje progresívnu formu spolupráce medzi Nadáciou Cvernovka a OZ Vagus, ktorá spočíva v komplexnej integrácii sociálne znevýhodnených ľudí. Tým je okrem sociálneho a právneho vzdelávania umožnené využívať komunitné priestory (kuchyňa, knižnica, ateliéry a pod.) v Novej Cvernovke, čo vytvára predpoklady nevyhnutné pre ich úspešnú integráciu. Druhým pilierom je „**Viac možností pre talentované mamičky a ich deti.**“ Ten predstavuje podporu matkám pracujúcim v oblasti kreatívneho priemyslu alebo matkám po materskej dovolenke hľadajúcim uplatnenie. Podpora spočíva v hradení časti nákladov na integrované jasle a materskú školu, ktoré sa nachádzajú priamo v mamičkovskom co-workingu v priestoroch kreatívneho centra.

Nadačná činnosť Novej Cvernovky je spojená s konverziou nevyužívaných budov na nové verejné funkcie a záchranou historického a kultúrneho dedičstva, kde v spolupráci s rôznymi občianskymi združeniami sa jej podarilo zachrániť množstvo bratislavských artefaktov.

CIEĽOVÉ SKUPINY PRE KULTÚRNE A KREATÍVNE AKTIVITY

Aktivity organizované mestskou časťou a jej inštitúciami pokrývajú mnohé cieľové skupiny. Väčšina podujatí je určená pre **všetky vekové kategórie** a je dostupná **bezplatne**, a to nielen obyvateľov Nového Mesta. Medzi také podujatia patrí Kultúrne leto, v rámci ktorého je organizované napr. premietanie filmov v rámci letného kina, koncerty, cvičenie jogy, fitness pre rodičov s deťmi. Pri ich realizácii spolupracujú s rôznymi partnermi zo súkromného aj verejného sektora, vrátane zástupcov diplomatických zborov.

Jedným z hlavných problémov mestskej časti je, že veľa ľudí, ktorí tu bývajú, odchádza na víkendy preč. Analýza dát zo Štatistického úradu SR a od mobilných operátorov poukazuje, že **takmer 45% obyvateľov nocujúcich na území mestskej časti nie je v nej oficiálne prihlásených** (viď tabuľku 4). V niektorých domoch môžu byť niekedy až dve tretiny bytov prenajatých, preto najlepšia návštevnosť podujatí býva v stredu a vo štvrtok a počas víkendu je nízka.

Tabuľka 4: Porovnanie počtu obyvateľov podľa Štatistického úradu a mobilných operátorov²³

Mestská časť - BA III	Počet obyvateľov podľa ŠÚ SR							Počet nocujúcich podľa údajov mob. operátorov	Rozdiel	Rozdiel (v %)
	2013	2014	2015	2016	2017	Priemerný počet	Priemerný podiel			
Nové Mesto	36 914	37 066	37 650	38 002	38 482	37 623	58,58%	67 852	30 229	44,55%
Rača	20 251	20 531	20 791	21 384	22 088	21 009	32,70%	37 876	16 867	44,53%
Vajnory	5 381	5 484	5 556	5 707	5 872	5 600	8,72%	10 096	4 496	44,53%
SPOLU	62 546	63 081	63 997	65 093	66 442	64 232	100,00%	115 824	51 592	44,54%

Medzi skupiny, na ktoré je zamerané veľa podujatí a aktivít, patria **rodičia a deti**. V rámci knižnice dlhodobo organizujú čítania rodičov s deťmi. V súčasnosti sa zameriavajú na návrat rodín do knižnice, nakoľko je silný ročník detí z 80-tych rokov, ktoré majú svoje vlastné rodiny a pamätajú si, ako oni sami chodili do knižnice. Okrem aktivít na podporu čítania a čítanosti pre všetky vekové skupiny

²³ Zdroj: Vlastné spracovanie podľa údajov z https://www.datawrapper.de/_uCKA8/ a http://datacube.statistics.sk/#/view/sk/VBD_DEM/om7101rr/Po%C4%8Det%20obyvate%C4%BEov%20pod%C4%BEa%20pohlavia%20-%20obce%20%28ro%C4%8Dne%29%20%5Bom7101rr%5D

detí a mládeže bývajú súčasťou mnohých podujatí aj napr. hlavolamy, skladačky a iné hry. **Mnohé z podujatí pre deti sú zamerané na sociálne slabšie rodiny, preto sú organizované ako bezplatné.** V Novom Meste je veľké percento sociálne slabších rodín, ktoré si s deťmi nemôžu dovoliť vycestovať, preto program organizovaný mestskou časťou im často zmysluplne vyplní čas.

V Novom Meste je veľa **seniorov** a väčšinu podujatí, napr. divadlá či pravidelné galakonzerty, pre nich organizuje samotná mestská časť, väčšinou bezplatne. Niektoré stretnutia realizuje aj knižnica alebo jej zamestnanci sa podieľajú na moderovaní akcií pre seniorov, ako sú napr. besedy, kvízy, fotky pre pamätníkov či cvičenie jogy. Stredisko kultúry neorganizuje špeciálne akcie pre seniorov, keďže jeho podujatia nebývajú bezplatné.

Napriek tomu že v mestskej časti sa koná veľké množstvo podujatí pre širokú verejnosť, tie nedostatočne pokrývajú špecifické záujmy a potreby niektorých skupín, napr. adolescentov, mladých dospelých do 30 rokov či dospelé populácie vo veku 30-50 rokov. Samostatnú pozornosť si zasluhuje skupina tridsaťročných, ktorá tvorí takmer 20% obyvateľov a za desať rokov narástla o takmer 6%. Naopak počet obyvateľov v skupine 40-49 rokov v Novom Meste mierne klesá. Celkovo je táto skupina charakteristická nedostatkom času zúčastňovať sa aktivít organizovaných mestskou časťou. Podrobnejšie údaje pre mestskú časť Bratislava-Nové Mesto, okres Bratislava III aj celé územie Bratislavy a ich porovnanie možno nájsť v tabuľke 5.

Tabuľka 5: Porovnanie údajov o počte obyvateľov podľa veku²⁴

Obyvateľstvo podľa veku	Mestská časť Bratislava - Nové Mesto					Okres Bratislava III					Hlavné mesto SR Bratislava				
	2001		2011		Trend	2001		2011		Trend	2001		2011		Trend
	Počet	Podiel (v %)	Počet	Podiel (v %)		Počet	Podiel (v %)	Počet	Podiel (v %)		Počet	Podiel (v %)	Počet	Podiel (v %)	
Vek					Rozdiel 2011-2001					Rozdiel 2011-2001					Rozdiel 2011-2001
0-14	4 574	12%	4 809	13%	1,02%	7 795	13%	7 908	13%	0,26%	59 866	14%	51 893	13%	-1,35%
15-19	1 962	5%	1 525	4%	-1,04%	3 478	6%	2 655	4%	-1,31%	32 498	8%	17 873	4%	-3,23%
20-29	5 221	14%	4 339	12%	-2,00%	9 157	15%	7 419	12%	-2,76%	67 603	16%	58 858	14%	-1,46%
30-39	4 642	12%	6 460	18%	5,38%	7 647	12%	11 083	18%	5,70%	54 364	13%	75 912	18%	5,78%
40-49	5 194	14%	4 795	13%	-0,68%	8 873	14%	8 047	13%	-1,27%	72 179	17%	52 439	13%	-4,09%
50-64	6 345	17%	7 287	20%	3,11%	10 706	17%	12 766	21%	3,48%	73 407	17%	93 659	23%	5,65%
65+	8 067	22%	7 061	19%	-2,11%	11 607	19%	11 115	18%	-0,69%	52 545	12%	60 274	15%	2,40%
nezistený	1 413	4%	38	0%	-3,67%	2 155	4%	53	0%	-3,42%	16 210	4%	320	0%	-3,70%
SPOLU	37 418	100%	36 314	100%	-1 104	61 418	100%	61 046	100%	-372	428 672	100%	411 228	100%	-17 444
Priemerný vek	43,2		43,2		0,0	42,1		42,9		0,8	39,6		42,0		2,4

Mestská časť taktiež organizuje podujatia určené pre **špecifické skupiny obyvateľstva**. Viacero podujatí pre **ľudí bez domova** realizovala Knižnica a boli zamerané na budovanie finančnej gramotnosti či počítačových zručností. Na území mestskej časti žije pomerne veľké množstvo ľudí, ktorí zápasia s niektorou zo závislostí, **pre nich však chýbajú špecifické kultúrne či kreatívne aktivity, ktoré by mohli mať aj terapeutický rozmer.**

IDENTIFIKOVANÉ HLAVNÉ POTREBY V OBLASTI KULTÚRY

POTREBA ZVÝŠIŤ KVALITU INFRAŠTRUKTÚRY PRE KULTÚRNE PODUJATIA

V mestskej časti Bratislava-Nové Mesto sa nachádza viacero objektov, ktoré sú využívané pre organizovanie kultúrnych a iných podujatí, a to nielen vo vlastníctve mestskej časti (Stredisko kultúry - Vajnorská, Dom kultúry Kramáre, Knižnica), ale aj iných subjektov (Dom kultúry Istropolis, Nadácia Cvernovka). **Celkovo je problémom viacerých z nich zastaranosť infraštruktúry a opotrebovanosť**

²⁴ Zdroj: Vlastné spracovanie podľa údajov zo Sčítania osôb, domácností a bytov v rokoch 2001 a 2011, získané z <http://sodb.infostat.sk/sodb/sk/2001/format.htm> a <https://census2011.statistics.sk/tabulky.html>

zariadenia, čo platí predovšetkým pre Stredisko kultúry – Vajnorská, Dom kultúry Kramáre či Dom odborov Istropolis.

Technický stav priestorov Strediska kultúry na Vajnorskej ulici²⁵ si nutne vyžaduje rekonštrukciu a vybavenie novými technológiami, najmä audiovizuálnej techniky. Záujem o podujatia organizované strediskom dokazuje maximálna naplnenosť kapacít, ktorá je dosahovaná pri súčasnom stave, avšak rekonštrukciou by ich bolo možné navýšiť. **Renovovaním priestorov by bolo možné dostať podujatia na vyššiu úroveň** a mestská časť Bratislava-Nové Mesto by tak získala príležitosť organizovať aj prestížnejšie podujatia. Stredisko je situované v dobrej lokalite, ale priestory sú v zlom stave. Chýba tam tiež stála prevádzka bufetu alebo kaviareň, ktorá by zvýšila štandard a kvalitu poskytovaných služieb. V rámci zabezpečenia udržateľnosti v stredisku skúšajú veľa modelov spolupráce a foriem podujatí. Dokážu vyrobiť atraktívnu scénu a vedia sa dohodnúť aj na propagácii, keďže majú vlastnú tlačiareň. **V súčasnosti má stredisko výbornú spätnú väzbu na služby, ústretovosť aj ochotu sa prispôbiť a vyhovieť klientom, avšak stráca klientov z dôvodu nezrekonštruovaných priestorov.**

Priestory v Dome kultúry Kramáre s menšou kapacitou sú síce zrekonštruované, ale veľkým problémom je parkovanie v okolí. Chýba tam tiež priestor na občerstvenie v podobe bufetu alebo dokonca stálej kaviarne. **Pre zvýšenie atraktivity a pritiažnutie nových ľudí bude potrebné tiež vymyslieť a nastaviť nový obsah podujatí, ktoré sa budú v dome kultúry organizovať.** V roku 2017 prešiel Dom odborov Istropolis do rúk súkromných investorov, ktorí sa havarijný stav budovy rozhodli riešiť rozsiahlou rekonštrukciou. Investori plánujú vytvoriť mestotvorný projekt regionálneho významu, v rámci ktorého bude vybudovaný moderný multifunkčný priestor zachovávajúci kultúrno-spoločenskú funkciu.

Z hľadiska obsahu podujatí má knižnica dlhodobu svoju vlastnú dramaturgiu – zameriava sa na knihu, podporu čítania a čítanosti, literárny text a vzdelávanie. Dostávajú tiež ponuky na prezentáciu knižných titulov. Knižnica nadväzuje na tradíciu podujatí, ktoré sa v knižnici vždy realizovali, používajú však nové techniky a sledujú nové trendy. Celkovo sledujú koncepciu a trend komunitných knižníc, ktoré reflektujú na potreby obyvateľov v miestnej lokalite.

Okrem rekonštrukcie či vybavenia existujúcich kultúrnych zariadení vzniká tiež **potreba nových priestorov nielen pre organizáciu podujatí, ale aj na prezentáciu tvorby a kreativity kultúrnych aktérov a obyvateľov.** Taktiež Bratislava-Nové Mesto je lokalita s bohatou výstavbou nových obytných častí. **V rámci nich vznikajú resp. môžu vzniknúť nové multifunkčné priestory, ktoré môžu byť využívané rozmanitým spôsobom – ako sála, kino či telocvičňa. Vznikajú tak príležitosti pre identifikovanie týchto priestorov ako aj možností ich využitia obyvateľmi.** Príkladom je lokalita Nobelova, kde takáto multifunkčná sála už vznikla a ponúka priestor pre voľnočasovú aktivitu a prácu s miestnou komunitou, vrátane sociálne slabých rodín či zástupcov vietnamskej komunity.

NEDOSTATOK KVALIFIKOVANÝCH PRACOVNÍKOV VEREJNÝCH KULTÚRNYCH INŠTITÚCIÍ Z DÔVODU LIMITOVANÝCH MOŽNOSTÍ ICH MOTIVÁCIE

Organizácie pôsobiace v oblasti kultúry, predovšetkým vo verejnom, ale aj neziskovom či súkromnom sektore, na celom Slovensku **zápasia s možnosťami motivujúceho finančného ohodnotenia pre svojich zamestnancov.** V Bratislave je tento tlak ešte výraznejší s ohľadom na výšku

²⁵ Zdroj: Rozhovor z dňa 6. 6. 2018 s Mgr. Máriou Priečinskou, riaditeľkou Strediska kultúry

platov v iných sektoroch a tiež množstvo konkurenčných ponúk pracovných príležitostí. Súčasné nastavenie platov, ktoré vychádza z podmienok určených zákonom č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako aj limity ročných rozpočtov samospráv neumožňujú flexibilné, motivujúce ani konkurencieschopné nastavenie platových podmienok. Pre Stredisko kultúry aj Knižnicu mestskej časti Bratislava-Nové Mesto toto tvorí jeden z kľúčových problémov, s ktorým zápasia (viď tabuľky 6 a 7 pre informácie o priemernej mzde ich zamestnancov na základe dvoch zdrojov a ich porovnanie s inými dostupnými údajmi).

Tabuľka 6: Výpočet priemernej hrubej mzdy v rámci kultúrnych inštitúcií mestskej časti Bratislava-Nové Mesto

Organizácia mestskej časti BA - Nové Mesto	Mzdové výdavky (2017)	Počet zamestnancov (podľa FinStat)	Počet zamestnancov (podľa MČ)	Superhrubá mzda	Priemerná hrubá mzda
Stredisko kultúry	217 292,14 €	20-24	22	823,08 €	608,78 €
Knižnica	147 718,06 €	10-19	14,5	848,95 €	627,92 €

Zdroj: Záverečný účet za rok 2017 mestskej časti Bratislava-Nové Mesto

V dôsledku nízkej mzdy existuje v súčasnosti **problém so získaním aj udržaním si odborných zamestnancov**. V prípade knižnice chýbajú stredoškolskí zamestnanci s odbornými zručnosťami v oblasti knihovníctva a archivovania. Preto knižnica je nútená investovať čas a nemalé prostriedky výchovy vlastných zamestnancov v tejto oblasti, ktorí následne často odchádzajú. V stredisku pracujú šikovní odborníci, ktorých však vedenie organizácie nemá ako motivovať ani dlhodobo udržať. Okrem odborných pracovníkov v súčasnosti **sa situácia zhoršuje aj v rámci zamestnávania obslužného personálu**. Viaceré podporné pozície (ako napr. údržbár, upratovačka či prevádzkar) je problém obsadiť, lebo ponúkané ohodnotenie nie je konkurencieschopné v porovnaní s inými sektormi a navyše sú na pracovníkov kladené pomerne veľké nároky aj vo vzťahu k návštevníkom kultúrnych podujatí.

Tabuľka 7: Porovnanie priemernej hrubej mzdy v rôznych typoch organizácií na Slovensku

Priemerná mzda	Tarifný plat	Variabilná zložka	Celkovo	Rozdiel (v %)
Miestny úrad Bratislava - Nové Mesto*	480,66 €	30%	624,86 €	100,00%
Úplne stredoškolské vzdelanie	408,10 €	30%	530,53 €	84,90%
Vysokoškolské vzdelanie	553,31 €	30%	719,30 €	115,11%
Bratislavský samosprávny kraj**	-	-	1 200,00 €	192,04%
Slovenská republika**	-	-	954,00 €	152,67%
Úplne stredoškolské vzdelanie	-	-	1 045,33 €	167,29%
Vysokoškolské vzdelanie	-	-	1 586,00 €	253,82%
Odvetvie Verejná správa, obrana, povinné sociálne zabezpečenie	-	-	1 215,00 €	194,44%
Odvetvie Umenie, zábava, rekreácia	-	-	737,00 €	117,95%

Poznámky:

* Priemerné mzdy vypočítané podľa tarifných tabuliek podľa zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

** Priemerné mzdy za rok 2017 podľa Štatistického úradu SR

Mestská časť Bratislava-Nové Mesto investuje zo svojho rozpočtu nemalé prostriedky do rozvoja kultúry a kreativity. Organizovanie podujatí oddelením kultúry aj činnosť kultúrnych inštitúcií mestskej časti sú zabezpečované dlhodobo na vysokej odbornej úrovni. **Otázkou je však celkové strategické riadenie oblasti kultúry či kapacita na koordináciu kultúrnych aktérov vo všeobecnosti. Jedno aj druhé na úrovni zodpovedných útvarov mestskej časti Bratislava-Nové Mesto v súčasnosti chýba.**

Mestskej časti Bratislava-Nové Mesto **chýba dlhodobý koncept podpory kultúry ako aj kultúrneho a kreatívneho priemyslu.** Takéto strategické ukotvenie kultúry by so sebou prinieslo vyššiu úroveň organizovaných podujatí a vyšší počet spokojných účastníkov. Celkovo má mestská časť **podhodnotené personálne kapacity pre oblasť kultúry,** keďže na miestnom úrade sa kultúre, predovšetkým organizovaniu kultúrnych podujatí, venuje len jedna osoba. Ostatní odborníci pôsobia v samostatných kultúrnych inštitúciách a na strategickom riadení kultúry sa podieľajú v súčasnosti len obmedzene.

Samospráva svoje kultúrne inštitúcie financuje a poskytuje im podporu pri rekonštrukciách a zabezpečovaní infraštruktúrneho vybavenia, avšak do ich odborného fungovania nezasahuje. **Na miestnom úrade momentálne nie sú vytvorené pozície pre odborných pracovníkov, ktorí by v rámci svojej agendy priamo spolupracovali s knižnicou či strediskom kultúry, komunikovali s nimi, rozumeli ich potrebám či sprostredkovali informácie iným relevantným útvarom a pracovníkom na miestnom úrade.** Taktiež záujem členov *Komisie pre kultúru, mládež, šport, voľný čas, informačné systémy a medzinárodné vzťahy* o aktivity či aktérov v oblasti kultúry nie je dostatočný.

Zástupcovia mestskej časti Bratislava-Nové Mesto pravidelne vyhodnocujú spätnú väzbu a návrhy od účastníkov kultúrnych podujatí formou vyplnených dotazníkov a následne tieto informácie zapracúvajú do plánov na ďalšie roky. Hoci sa celkovo podiel spokojných účastníkov zvyšuje, **je potrebné naďalej zvyšovať kvalitu organizovaných podujatí.** Ostatné inštitúcie (knižnica, stredisko kultúry) reflektujú tiež na potreby návštevníkov a zohľadnia ich v rámci svojej plánovanej činnosti (napr. aktívna skupina mamičiek získala možnosť stretávať sa pri svojich aktivitách v knižnici).

Kancelária pre participáciu realizuje množstvo stretnutí s občanmi neformálne – počas prebiehajúcich kultúrnych akcií – a niekedy aj **formálne** – v rámci špeciálne organizovaných stretnutí. Koordinuje tiež kultúrne a kreatívne projekty, ktoré boli identifikované občanmi ako prioritné (napr. úspešný projekt Novomestské poklady, v rámci ktorého prebiehal zber výtvarných prác, starých techník, poézie, prózy a fotografií a ktorého výstupom bola publikácia). **Hoci zber a vyhodnocovanie spätnej väzby k podujatiam prebieha na rôznych úrovniach, rovnaký proces chýba celkovo pre služby poskytované mestskou časťou. Kancelária participácie takéto aktivity totiž nerealizuje z dôvodu nedostatku financií.** V rámci podpory širokého multisektorového partnerstva rôznych typov organizácií by preto bolo potrebné **vytvoriť platformu pre sieťovanie kultúrnych aktérov a komunikáciu s verejnosťou.**

Samostatným problémom²⁶ je **nezáujem Magistrátu hlavného mesta Bratislava o lokálne iniciatívy v mestskej časti Bratislava-Nové Mesto.** Existujú viaceré legislatívne obmedzenia, ktoré nedovoľujú útvarom mestskej časti pri realizácii rôznych projektov konať. Ochota spolupracovať

²⁶ Zdroj: Rozhovor z dňa 28. 5. 2018 s Mgr. Lukášom Bulkcom a Ing. Miroslavom Švecom z kancelárie pre participáciu verejnosti.

a komunikovať zo strany Magistrátu chýba najmä v prípade pozemkovej politiky a pozemkov v ich vlastníctve, ktorý ich nemá povinnosť zveriť danej mestskej časti. V dôsledku toho nastáva problém pre mestskú časť tiež nadväzovať spoluprácu s veľkými súkromnými spoločnosťami.

Z dôvodu obmedzených kapacít na strane mestskej časti pre strategickú koordináciu oblasti kultúry tak chýba dôležitý partner, ktorý by vyvíjal aktivitu na podporu strategickú spolupráce a cielene koordinoval rôznorodých kultúrnych aktérov pôsobiach v regióne, tak z verejného, ako aj súkromného a neziskového sektora. Cieľom by malo byť zlepšiť podmienky pre kultúrnu činnosť všetkých aktérov, iniciovať strategické využitie kultúrneho a kreatívneho potenciálu územia pre jeho socio-ekonomický rozvoj a zvýšiť spokojnosť obyvateľov žijúcich na ňom s kvalitou života.

CHÝBAJÚCI KONCEPT A PODPORNÉ NÁSTROJE PRE SYSTEMATICKÝ ROZVOJ KULTÚRNEHO A KREATÍVNEHO PRIEMYSLU

Mestská časť Bratislava-Nové Mesto disponuje obrovským potenciálom pre rozvoj kultúrneho a kreatívneho priemyslu ako aj rôznych druhov inovácií. Sídli tu mnohé významné výskumné a vývojové organizácie. Navyše už niekoľko rokov je práve Nové Mesto miestom budovania asi najživšej kreatívnej komunity na Slovensku – Novej Cvernovky. V nej sú sústredené desiatky kultúrnych aktérov a kreatívcov v oblasti dizajnu, multimédií, architektúry, scénického umenia a ďalších oblastí. Prebieha určitý druh komunikácie a spolupráce na úrovni viacerých útvarov miestneho úradu ako aj starostu, avšak potenciál blízkosti Novej Cvernovky možno využiť tiež na realizáciu ďalších rozvojových projektov. Príkladom môžu byť plánované projekty vybudovania trekovej dráhy alebo múzea kognitívnych ilúzií v samotnom areáli Cvernovky, zriadenie technologického centra v blízkosti v areáli Vernost' či vybudovanie nového kreatívneho centra v budove stanice prvej konskej železnice. Každý z nich sa nachádza v inej fáze pripravenosti a rozpracovanosti. **Ilustrujú však obrovský kreatívny potenciál a možnosti budúceho multiplikačného efektu, ktoré Nové Mesto má ako svoju neodškriepiteľnú výhodu v rámci Bratislavy aj celého Slovenska.**

V súčasnosti **chýbajú možnosti pre vyhľadávanie kreatívnych jednotlivcov ako aj podporu kultúry a kreativity celkovo, ktoré by obsahli podporu tvorby drobných vecí až po organizovanie veľkých festivalov svetovej úrovne.** Preto súčasťou celkového konceptu podpory kreativity by mal byť aj mechanizmus pre identifikovanie kreatívnych jednotlivcov a podporu nešpecifickej kultúrnej a kreatívnej činnosti vo všetkých vekových skupinách. Pre lepšie strategické nastavenie podpory je nutné investovať čas aj prostriedky do detailného – kvantitatívneho aj kvalitatívneho – zmapovania aktérov a inovačného a kreatívneho potenciálu územia. Tieto aktivity sú nevyhnutným **predpokladom pre ďalší rozvoj terciárneho sektora v lokalite Nového Mesta, a to najmä kreatívneho priemyslu a rôznych typov inovácií.**

STRATEGICKÉ PRIORITY PRE OBLASŤ KULTÚRY NA LOKÁLNEJ, REGIONÁLNEJ A NÁRODNEJ ÚROVNI

Strategické dokumenty na úrovni kraja, mesta a mestskej časti definujú priority, ciele a opatrenia v oblasti podpory rozvoja kultúry, na ktoré príslušná územná úroveň dlhodobo zameriava svoje aktivity. Jednotlivé strategické dokumenty definujú priority v oblasti kultúry nasledovným spôsobom.

STRATÉGIA ROZVOJA KULTÚRY SLOVENSKEJ REPUBLIKY NA ROKY 2014 – 2020

Stratégia rozvoja kultúry Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020²⁷ predstavuje kľúčový strategický dokument pre oblasť kultúry na Slovensku. Definuje dlhodobú víziu pre oblasť kultúry *„Kultúra je zušľachťujúcou energiou, utvára identitu a charakter spoločnosti dovnútra i vonok. Tvorí hodnoty, vďaka ktorým je život hodný žitia. Nastavuje kritické zrkadlo spoločenskej realite. Kultúra má základ v slobodnej tvorivosti jednotlivca a spolu s aktivitou kultúrnych skupín sa spája do spoločného tkaniva kultúry spoločnosti. Kultúra uchováva hodnoty minulosti živé pre prítomnosť a tvorivou reflexiou prítomnosti tvorí nové hodnoty. Spoločným zapojením všetkých aktérov vytvoríme podmienky na jednotu kultúry v rozmanitosti svojbytných kultúr. Kultúrny aspekt včleníme do procesu výchovy a vzdelávania, aby výchova a vzdelávanie neboli iba odovzdávaním informácií, ale prispievali ku kultivácii človeka. Budeme napomáhať tvorivému spájaniu hodnôt minulých s hodnotami súčasnými. Budeme prepájať ekonomické a kultúrne prostredie tak, aby ekonomická sila živila kultúru a aby kultúra mohla uplatniť svoj ekonomický potenciál.“* (s. 12)

Stratégia rozvoja kultúry mestskej časti Bratislava-Nové Mesto sa vzťahuje k viacerým strategickým oblastiam: **(SO1) Formovanie kultúrnych potrieb a dopytu po kultúre výchovou a vzdelaním**, ktorá je zameraná na podporu funkčných prvkov v systéme kultúrnej výchovy a vzdelávania a na prezentáciu kultúry pre verejnosť s využitím moderných obsahov; **(SO2) Zachovanie a sprístupnenie kultúrneho dedičstva**, ktorej cieľom je podporiť obnovu infraštruktúry a sprístupňovanie obsahu kultúrneho dedičstva ako aj vytvoriť podmienky na ochranu, podporu a sprístupňovanie prejavov tradičnej ľudovej kultúry; **(SO4) Nastavenie funkčného systému financovania v oblasti kultúry** so zámerom podporiť tvorbu systémových finančných nástrojov na podporu kultúrnych aktivít; a **(SO5) Funkčný model využitia kreativity a kultúry v hospodárskom rozvoji Slovenska**, ktorý predpokladá vytvorenie ekonomického modelu s využitím potenciálu kreatívneho priemyslu a zvýšenie povedomia o hospodárskom potenciáli kreativity.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA BRATISLAVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA NA ROKY 201 – 2020

Súčasťou kultúry je aj oblasť kreativity a inovácií. Táto oblasť je na úrovni kraja zachytená v **Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2014 – 2020**, v opatrení 3 *Zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov a podpora MSP*. Opatrenie sa zameriava na podporu podnikania, podporu zakladania nových firiem, ako aj rozvoj MSP a hľadanie nových obchodných modelov. Zvýšenie inovačného potenciálu a podpora rozvoja MSP v oblasti kultúrneho a kreatívneho priemyslu, môže byť aj prioritou mestskej časti.

STRATÉGIE ROZVOJA KULTÚRY V BRATISLAVSKOM SAMOSPRÁVNOM KRAJI NA ROKY 2015 – 2020

Bratislavský samosprávny kraj riadi kultúru v súlade s princípmi **Stratégie rozvoja kultúry v Bratislavskom samosprávnom kraji na roky 2015-2020**. Ide o strategický dokument, ktorý definuje víziu kultúrnej politiky, dlhodobé zásady a strategické oblasti rozvoja kultúry, ako aj nástroje implementácie v rámci programovej časti. V rámci akčného plánu, okrem konkrétnych krokov

²⁷ Zdroj: Stratégia rozvoja kultúry Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020, získané z http://www.rokovania.sk/File.aspx/ViewDocumentHtml/Mater-Dokum-164554?prefixFile=m_

siedmych strategických priorít, definuje stratégia aj priebežnú spoluprácu s mestom Bratislava. Mestská časť Bratislava môže hľadať synergie s víziou kraja, ako aj aktívne spolupracovať na rozvoji kultúry v zmysle jeho dlhodobých zásad a hodnôt.

PLÁN HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA HLAVNÉHO MESTA SR BRATISLAVY NA ROKY 2010 – 2020

Strategický dokument mesta Bratislava, **Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta SR Bratislavy na roky 2010 – 2020**²⁸, vo svojej prioritě *C. Kvalita života a ľudský potenciál v rámci strategických cieľov* chce zachovať a rozvíjať **podmienky pre rozmanité kultúrne, športové, rekreačné aktivity** a ďalšie nové formy aktívneho trávenia voľného času detí, mládeže a dospelých. Priority mesta Bratislava sú v synergii s prioritami mestskej časti v oblasti kultúry a voľnočasových aktivít.

PROGRAM ROZVOJA MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA-NOVÉ MESTO NA ROKY 2016 – 2020

Základným strategickým dokumentom mestskej časti je **Program rozvoja mestskej časti Bratislava-Nové Mesto** na roky 2016 – 2020²⁹. Za dlhodobý cieľ rozvoja mestskej časti stanovuje nasledovné: „*Mestská časť Bratislava-Nové Mesto bude atraktívnou mestskou časťou s kvalitnou a modernou verejnou infraštruktúrou a správou, s dostupnou vzdelávacou, sociálnou a zdravotnou starostlivosťou, s kvalitným životným prostredím a zároveň športovým i oddychovým centrom Bratislavy s aktívnou účasťou obyvateľov na riadení rozvoja*“ (s. 54). V oblasti kultúry nemá zatiaľ mestská časť vypracovaný samostatný koncepčný ani strategický dokument. V rámci programu rozvoja vo svojej strategickíe časti sú zadefinované viaceré špecifické ciele, ktoré sa venujú kultúre a stratégia rozvoja kultúry sa priamo napája na strategické ciele Plánu rozvoja mestskej časti v dvoch oblastiach.

Tabuľka 8: Prehľad cieľov, priorít a opatrení zameraných na podporu kultúry a kreativity

Oblasť	Špecifický cieľ	Priorita	Opatrenie
Rozumná komunita	11. Rozvoj ponuky kultúrnych a voľnočasových aktivít	11. Rozmanité kultúrne a voľnočasové aktivity	1. Rozvoj kultúrnych a voľnočasových aktivít
	12. Efektívnejšie využitie kreativity a inovatívneho potenciálu	12. Kreatívne a inovatívne podnikateľské prostredie	1. Podpora kreatívneho priemyslu

Priorita 11 Rozmanité kultúrne a voľnočasové aktivity nadväzuje na cieľ, ktorým je *Rozvoj ponuky kultúrnych a voľnočasových aktivít*. Tento cieľ sa bude naplňať na základe podpory organizovania voľnočasových a kultúrnych aktivít a aktivít pre mládež. Na území mestskej časti Bratislava-Nové Mesto existuje niekoľko kultúrnych zariadení, ktoré sú dostupné verejnosti. Mestská časť takisto poskytuje zaujímavé rekreačné možnosti prírodnej rekreácie, ktoré majú celomestský význam – Bratislavský lesopark. Pre vykonávanie športových aktivít existujú kryté haly a štadióny, ktoré majú nie len celomestský, ale aj celonárodný význam. V mestskej časti je dostatočný aj počet športovo-rekreačných areálov. Avšak stále existuje rozvojový potenciál týkajúci sa kultúrnych a voľnočasových aktivít, napríklad vo forme rekonštrukcie priestorov a objektov slúžiacich na usporiadanie týchto aktivít. **Celkové vnímanie spokojnosti obyvateľov s kvalitou voľnočasových aktivít podľa dotazníkového prieskumu je pomerne vysoké (v roku 2016 to bolo na úrovni približne 74 %), avšak s kvalitou voľnočasových aktivít pre mládež ohodnotili respondenti iba na úrovni okolo**

²⁸ Zdroj: https://www.banm.sk/data/files/10948_01_pro-banm.pdf

²⁹ Zdroj: https://www.banm.sk/data/files/10948_01_pro-banm.pdf

50 %. Medzi hlavné plánované ciele priority patrí nárast ponuky kultúrnych a voľnočasových aktivít zameraných najmä pre mládež.³⁰

Priorita 12 Kreatívne a inovatívne podnikateľské prostredie nadväzuje na cieľ, ktorým je *Efektívnejšie využitie kreativity a inovatívneho potenciálu*. Priorita má viacero opatrení, do oblasti kultúry patrí len opatrenie 1 *Podpora kreatívneho priemyslu*. Uvedený cieľ sa bude naplňovať na základe podpory aktivít týkajúcich sa kreatívneho priemyslu, informovania o príležitostiach podpory výskumu a vývoja a podpory MSP, taktiež spin-off a start-up pre subjekty vykonávajúce svoju podnikateľskú aktivitu na území mestskej časti. Uvedené činnosti bude potrebné zosúladiť s aktivitami prebiehajúcimi na úrovni magistrátu a Bratislavského samosprávneho kraja. Na základe výsledkov socio-ekonomickej analýzy je hospodárska základňa na území mestskej časti rozvinutá dobre. Terciárny sektor má dominantné postavenie z pohľadu počtu pôsobiacich podnikateľských subjektov. Taktiež vysoký podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva pôsobí práve v odvetviach terciárneho sektora. Na území mestskej časti pôsobia takisto viaceré významné výskumné ústavy. **Tieto skutočnosti modelujú predpoklad pre ďalší rozkvet vybraných odvetví terciárneho sektora, a to najmä v odvetviach kreatívneho priemyslu, ale takisto v oblasti výskumu a vývoja.** Uvedené tendencie patria v súčasnosti k aktuálnym výzvam, na ktoré nadväzujú aj očakávané výsledky tejto priority – **zvýšenie informovanosti o možnostiach podpory pre malých a stredných podnikateľov v odvetviach kreatívneho priemyslu.**³¹ Mestská časť pri kultúrnom plánovaní nadväzuje na strategické dokumenty jednotlivých územných úrovní, pričom vychádza z priorít stanovených v Programe rozvoja mestskej časti Bratislava-Nové Mesto.

STRATÉGIA ROZVOJA KULTÚRY AKO NÁSTROJ PRE STRATEGICKÉ RIADENIE KULTÚRY

Kultúra v mestskej časti Bratislava-Nové Mesto vychádza zo stabilných základov kultúrneho dedičstva, dlhodobej tradície podujatí a stavia na stabilnej báze návštevníkov. Nad rámec tradičných podujatí vhodne využíva všetky kultúrno-športové areály nachádzajúce sa v území, kam prináša nové formy kultúrnych podujatí so zvyšujúcou sa kvalitou. Súbežne s kultúrnymi podujatiami sa rozvíja knižnica, ktorá zabezpečuje knižničné, vzdelávacie, poznávacie služby, ako aj aktívne pracuje s komunitou. Prostredníctvom kancelárie pre participáciu verejnosť sa príkladne rozvíja komunikácia s občanmi.

V každej oblasti realizácie kultúry je viditeľná snaha o kontinuálne zlepšovanie a záväzok realizátorov pokračovať v zvyšovaní kvality poskytovaných služieb. Mestská časť vie uskutočniť viaceré opatrenia na systémovej úrovni, aby bolo možné definovať, ukotviť a podporiť kultúrnu politiku. Opatrenia sú zachytené v strategických prioritách a návrhoch opatrení pre rozvoj kultúry. **Mestská časť však v súčasnosti nemá samostatný strategický ani iný záväzný dokument, ktorý by definoval zásady kultúrnej politiky a strategicky kultúru riadil.** Oblasť kultúry je súčasťou Plánu rozvoja mestskej časti, čiastočne sa kultúry dotýka Komunitný plán sociálnych služieb (predovšetkým so zameraním na skupiny seniorov, osôb ohrozených sociálnym vylúčením, rodiny, deti a mládež).

Dlhodobým zámerom predkladanej Stratégie rozvoja kultúry mestskej časti Bratislava-Nové Mesto na roky 2019 – 2023 je preto **konceptne určiť kľúčové rozvojové priority v oblasti kultúry pre ďalšie obdobie, zohľadňujúc pritom lokálne črty a podmienky. Cieľom** je tiež poskytnúť široké

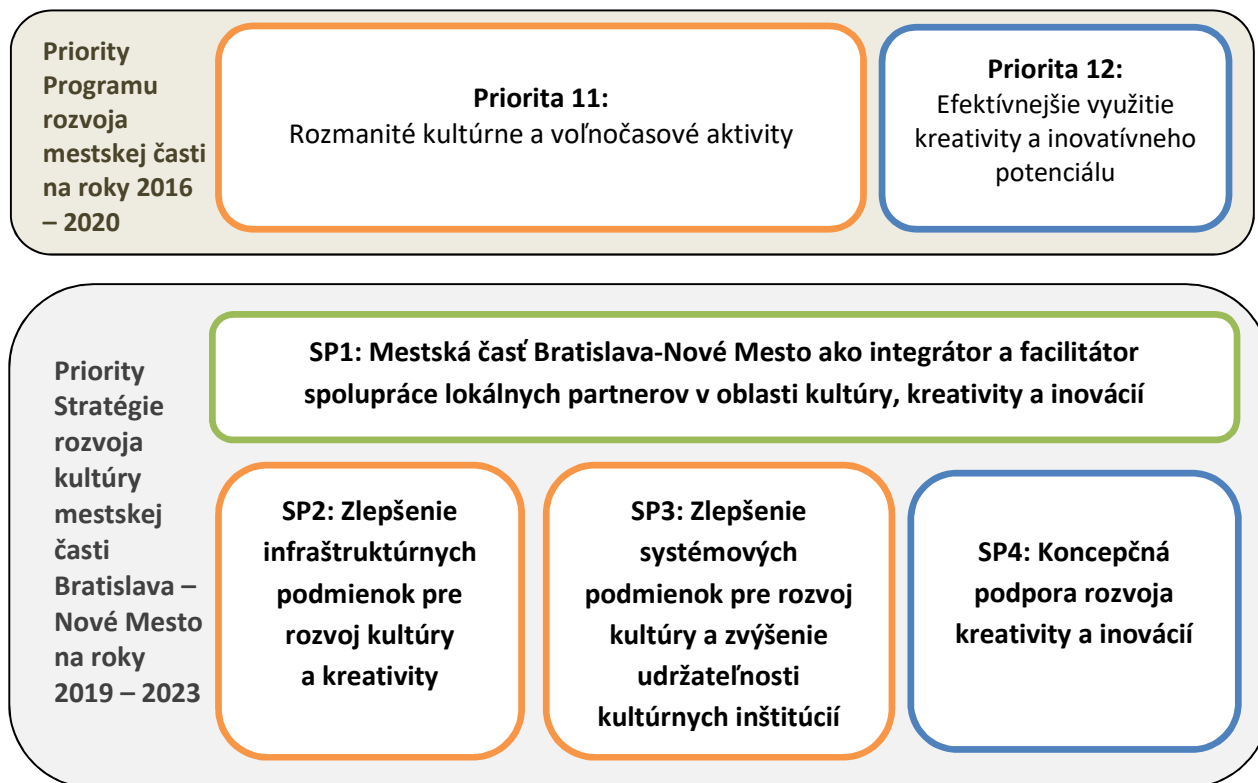
³⁰ Zdroj: https://www.banm.sk/data/files/10948_01_pro-banm.pdf

³¹ Zdroj: https://www.banm.sk/data/files/10948_01_pro-banm.pdf

spektrum služieb v oblasti kultúry so silným akcentom na kvalitu, dostupnosť, kontinuitu, a zohľadňovanie nových trendov.

Schéma 1: Strategické opatrenia Stratégie rozvoja kultúry mestskej časti Bratislava-Nové Mesto v nadväznosti na ciele Programu rozvoja mestskej časti

3. STRATÉGIA ROZVOJA KULTÚRY MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA-NOVÉ MESTO NA ROKY 2019 – 2023

STRATEGICKÁ VÍZIA

Kultúra ovplyvňuje všetkých, a preto by mala byť pre všetkých. Identita každého sa odvíja od kultúrnych hodnôt votkaných do tkaniva spoločnosti, ktorej je súčasťou. V kultúre sa minulé spája so súčasným. Aby spolu vytvorili základ pre niečo nové, čo vznikne ich kreatívnym pretvorením. Mestská časť Bratislava-Nové Mesto preto bude podporovať kultúru a kreativitu v najširšom zmysle. Aby jednotlivci mali možnosť sa aktívne a tvorivo vyjadriť aj kvalitnú kultúru konzumovať. Aby kultúrne organizácie sa mohli rozvíjať i kreatívne tvoriť. A aby vďaka vzájomnej spolupráci sa konali zaujímavé kultúrne podujatia, vznikali kreatívne projekty a podnecovali sa inovatívne partnerstvá. Budeme sa tiež snažiť podporiť a rozvíjať ekonomický potenciál, ktorý kultúra a kreativita majú – pre zlepšenie života všetkých.

NAVRHOVANÉ STRATEGICKÉ PRIORITY A OPATRENIA

STRATEGICKÁ PRIORITA 1: MESTSKÁ ČASŤ BRATISLAVA-NOVÉ MESTO AKO INTEGRÁTOR A FACILITÁTOR SPOLUPRÁCE LOKÁLNYCH PARTNEROV V OBLASTI KULTÚRY, KREATIVITY A INOVÁCIÍ

Kultúra je zušľachťujúcou energiou, ktorá prináša nové podnety pre vnútorný rast komunity a je zdrojom jej vonkajšieho napredovania. Pre kultúru je potrebné vytvoriť v mestskej časti Bratislava-Nové Mesto také postavenie a podmienky, aby mohli byť všetky jej kľúčové prvky zachytené, podporené a svojou energiou prispievali k rastu miestnej komunity. Koordinácia a facilitácia spolupráce lokálnych partnerov v oblasti kultúry, kreativity a inovácií je nevyhnutná. Bez integrácie snáh všetkých relevantných aktérov nie je možné dosiahnuť synergie ani rozvoj regiónu. Mestská časť Bratislava-Nové Mesto sa preto musí zhostiť vodcovskej úlohy v tomto procese a vyčleniť na to potrebné kapacity.

OPATRENIA

- 1.1. Zabezpečiť validáciu priorít kultúrnej politiky mestskej časti v rámci kultúrnej verejnosti s využitím participatívnych nástrojov komunikácie s občanmi.
- 1.2. Zvýšiť personálnu kapacitu v rámci zamestnancov mestskej časti na strategické riadenie kultúry, podporu rozvoja kreatívneho priemyslu a inovácií a realizáciu nových projektov.
- 1.3. Realizovať priebežné mapovanie kultúrnych aktérov pôsobiach a tvoriacich v rámci mestskej časti Bratislava-Nové Mesto, ich činnosti a potrieb.
- 1.4. Vytvoriť platformu pre sieťovanie kultúrnych aktérov ako aj lokálnych iniciatív a projektov v mestskej časti.

STRATEGICKÁ PRIORITA 2: ZABEZPEČENIE INFRAŠTRUKTÚRNYCH PODMIENOK PRE ROZVOJ KULTÚRY A KREATIVITY

Kultúra tvorí jeden z hlavných základov modernej vzdelanostnej spoločnosti. Vďaka nej vznikajú nielen veľké estetické aj etické hodnoty, ale má aj perspektívny ekonomický potenciál. Oblasť kultúry umožňuje unikátne a prirodzené prepájanie nemateriálnych a ekonomických hodnôt, a preto je na jej rozvoj potrebné vyčleniť primerané zdroje. Pri dobre nastavenom systéme môže byť oblasť kultúry nielen spotrebiteľom finančných prostriedkov, ale i tvorcom ekonomických hodnôt. Preto je potrebné vytvárať také podmienky, ktoré umožnia nasledujúcim generáciám získavať objektívne informácie o etnokultúrnych tradíciách bez inštitucionálnych a technických bariér. Musí to však byť spojené s propagáciou a popularizáciou týchto tradícií formami, ktoré ich budú integrovať do súčasného kultúrneho života. Je potrebné ich zaodiť do súčasného kultúrneho jazyka tak, aby u mladej generácie vzbudili potrebný záujem.

OPATRENIA

- 2.1. Zvýšiť kvalitu infraštruktúry pre organizovanie kultúrnych podujatí v interiéri aj exteriéri na území mestskej časti Bratislava-Nové Mesto prostredníctvom rekonštrukcie existujúcich, využívaných aj nevyužívaných, kultúrnych zariadení.
- 2.2. Vybudovať systém efektívneho využívania a zdieľania priestorov vo vlastníctve mestskej časti Bratislava-Nové Mesto.
- 2.3. Vytvoriť nové priestory pre voľnočasové, kultúrne a kreatívne aktivity v existujúcich aj novovznikajúcich obytných zónach.

STRATEGICKÁ PRIORITA 3: ZLEPŠENIE SYSTÉMOVÝCH PODMIENOK PRE ROZVOJ KULTÚRY A ZVÝŠENIE UDRŽATEĽNOSTI KULTÚRNYCH INŠTITÚCIÍ

Kultúra a kreativita sa nemôžu rozvíjať bez hmotnej podpory. Potrebujú tiež investície. Financovanie kultúry v rámci rozpočtu samospráv býva často poddimenzované. Mestská časť kultúre zo svojho rozpočtu nemôže vždy venovať dostatočný objem finančných prostriedkov, pretože často je nútená prioritizovať iné oblasti. Dôležité bude preto sa usilovať o podporu lokálnych aktivít v oblasti kultúry a kreativity tak z miestnych ako aj externých zdrojov. Len tak je možné systémovo zabezpečiť ich udržiateľnosť – účinnou synergiou verejných financií, súkromných investícií a dobrovoľníckych aktivít ako aj zvyšovaním kultúrnej spotreby obyvateľov.

OPATRENIA

- 3.1. Zabezpečiť organizovanie kultúrnych podujatí a kreatívnych aktivít pre všetky cieľové skupiny a pravidelne monitorovať možnosti skvalitnenia ich ponuky a obsahu.
- 3.2. Vypracovať a implementovať návrh systémového modelu riadenia kapacít pre organizovanie kultúrnych podujatí a kreatívnych aktivít Miestnym úradom Bratislava-Nové Mesto (napr. zdieľaný tím).
- 3.3. Vypracovať návrh incentívneho a motivačného systému pre zamestnancov kultúrnych inštitúcií v rámci mestskej časti a zaviesť ho do praxe.

- 3.4. Vytvoriť systém pre aktívne vyhľadávanie a získavanie externých zdrojov pre financovanie projektov v oblasti kultúry a pre podporu ich implementácie v rámci Miestneho úradu Bratislava-Nové Mesto.
- 3.5. Zjednodušiť systém interného účtovania príjmov z externých zdrojov v rámci MČ BA NM.
- 3.6. Vytvoriť lokálny dotačný systém podporujúci financovanie kreatívnych a inovátnych projektov v oblasti kultúry.

STRATEGICKÝ PRIORITA 4: KONCEPČNÁ PODPORA ROZVOJA KREATIVITY A INOVÁCIÍ

Súčasnosť je charakteristická tým, že sa mení pohľad na rolu kultúry a kreativity v spoločnosti. Kreativita začína byť vnímaná ako nevyhnutná súčasť inovácií a predpoklad ekonomického a sociálneho rozvoja. No a kreatívni ľudia a umelci sú pre hospodárstvo, aj to lokálne, kľúčoví. Oni prinášajú nápady, vytvárajú koncepty a tvoria nové formy pre dôležité posolstvá. Preto podpora priemyslu, ktorý je postavený na kreativite, prináša vysokú pridanú hodnotu a má obrovský inovačný potenciál, by mala tvoriť jednu z priorít kultúry i lokálneho hospodárstva. Môže tak totiž prispieť k vytvoreniu nových pracovných príležitostí, k zvýšeniu konkurencieschopnosti lokality a jej zatraktívneniu pre nových aj pôvodných obyvateľov.

OPATRENIA

- 4.1. Zmapovať existujúcich aktérov ako aj možností pre rozvoj kreatívneho a inovačného potenciálu mestskej časti.
- 4.2. V spolupráci s partnermi pôsobiacimi v oblasti kultúrneho a kreatívneho priemyslu identifikovať systémové kroky pre koncepčný rozvoj kreativity a inovácií.
- 4.3. Vytvoriť systém pre identifikovanie a podporu kreatívnych jednotlivcov pôsobiacich v mestskej časti.
- 4.4. Iniciovat a koordinovať aktivity zamerané na široký rozvoj kreativity vo všetkých oblastiach aj vekových skupinách.

4. IMPLEMENTAČNÝ RÁMEC STRATÉGIE KULTÚRY

ČASOVÝ RÁMEC, ZODPOVEDNOSTI A FINANCOVANIE IMPLEMENTÁCIE STRATÉGIE

Opatrenia v rámci jednotlivých strategických priorít majú identifikované subjekty, ktoré majú byť zodpovedné za ich implementáciu v praxi. Časovo sa majú realizovať v rôznych etapách plánovaného obdobia od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2023. V rámci detailnejšieho plánovania v prvých šiestich mesiacoch implementácie bude nutné zdefinovať zodpovednosť za realizáciu jednotlivých úloh až na úroveň konkrétnych oddelení a osôb.

Tabuľka 9: Prehľad zodpovedností, časového rámca ako aj potenciálnych zdrojov pre financovanie jednotlivých opatrení Stratégie rozvoja kultúry mestskej časti Bratislava-Nové Mesto na roky 2019 – 2023

Strategické priority a opatrenia	Zodpovednosť	Časový rámec	Zdroj financovania
Strategická priorita 1: Mestská časť Bratislava-Nové Mesto ako integrátor a facilitátor spolupráce lokálnych partnerov v oblasti kultúry, kreativity a inovácií			
1.1. Zabezpečiť validáciu priorít kultúrnej politiky mestskej časti v rámci verejnosti s využitím participatívnych nástrojov komunikácie s občanmi.	Kanceláriu pre participáciu verejnosti	01 – 03/2019	Rozpočet MČ
1.2. Zvýšiť personálnu kapacitu v rámci zamestnancov mestskej časti na strategické riadenie kultúry, podporu rozvoja kreatívneho priemyslu a inovácií a realizáciu nových projektov (min. 1 pracovník v rámci Organizačného oddelenia MsÚ).	Vedenie samosprávy	01/2019 – 07/2019	Rozpočet MČ / EŠIF (IROP)
1.3. Realizovať priebežné mapovanie kultúrnych aktérov pôsobiach a tvoriacich v rámci mestskej časti Bratislava-Nové Mesto, ich činnosti a potrieb.	Organizačné oddelenie / kultúra	01/2019 – 12/2023	Rozpočet MČ
1.4. Vytvoriť platformu pre sieťovanie kultúrnych aktérov ako aj lokálnych iniciatív a projektov v oblasti kultúry.	Organizačné odd. / kultúra	06/2019 – 12/2023	Rozpočet MČ
Strategická priorita 2: Zabezpečenie infraštruktúrnych podmienok pre rozvoj kultúry a kreativity			
2.1. Zvýšiť kvalitu existujúcich, využívaných aj nevyužívaných, zariadení pre organizovanie kultúrnych podujatí v interiéri aj exteriéri na území mestskej časti.	Organizačné oddelenie / kultúra	06/2019 – 12/2023	Rozpočet MČ, externé zdroje
2.2. Zrealizovať komplexnú rekonštrukciu budovy Strediska kultúry Vajnorská.	Stredisko kultúry BA – Nové Mesto	01/2019 – 12/2020	Rozpočet MČ
2.3. Vybudovať systém efektívneho využívania a zdieľania priestorov vo vlastníctve mestskej časti Bratislava-Nové Mesto.	Organizačné oddelenie / kultúra	06/2019 – 06/2020	Rozpočet MČ
2.4. Vytvoriť nové priestory pre voľnočasové, kultúrne a kreatívne aktivity v existujúcich aj novovznikajúcich obytných zónach.	Organizačné oddelenie / kultúra	01/2019 – 12/2023	Rozpočet MČ / externé zdroje
Strategická priorita 3: Zlepšenie systémových podmienok pre rozvoj kultúry a zvýšenie udržateľnosti kultúrnych inštitúcií			
3.1. Zabezpečiť organizovanie kultúrnych podujatí a kreatívnych aktivít pre všetky cieľové skupiny a pravidelne monitorovať možnosti skvalitnenia ich ponuky a obsahu.	Oddelenie komunikácie, kultúry, športu, mládeže a voľného času	01/2019 – 12/2023	Rozpočet MČ / externé zdroje
3.2. Vypracovať a implementovať návrh systémového modelu riadenia kapacít pre organizovanie kultúrnych podujatí a kreatívnych aktivít Miestnym úradom Bratislava-Nové Mesto (napr. zdieľaný tím).	Organizačné oddelenie / kultúra	01/2019 – 12/2023 (implementácia od 12/2019)	Rozpočet MČ
3.3. Vypracovať návrh incentívneho a motivačného systému pre zamestnancov kultúrnych inštitúcií v rámci mestskej časti a zaviesť ho do praxe.	Organizačné oddelenie / kultúra	01/2019 – 12/2023 (implementácia od 08/2020)	Rozpočet MČ / EŠIF / iné externé zdroje
3.4. Vytvoriť systém pre aktívne vyhľadávanie a získavanie externých zdrojov pre financovanie projektov v oblasti kultúry a pre podporu ich implementácie v rámci Miestneho úradu Bratislava-Nové Mesto.	Organizačné oddelenie / kultúra	01/2019 – 12/2023 (implementácia od 12/2019)	Rozpočet MČ / EŠIF / iné externé zdroje
3.5. Zjednodušiť systém interného účtovania príjmov z externých zdrojov v rámci MČ BA NM.	Organizačné oddelenie / kultúra	06/2019 – 06/2020	Rozpočet MČ
3.6. Vytvoriť lokálny dotačný systém podporujúci financovanie kreatívnych a inovatívnych projektov v oblasti kultúry.	Organizačné oddelenie / kultúra	01/2019 – 12/2023 (implemen-	Rozpočet MČ / externé zdroje

Strategické priority a opatrenia	Zodpovednosť	Časový rámec	Zdroj financovania
		tácia od 08/2019)	
Strategická priorita 4: Koncepčná podpora rozvoja kreativity a inovácií			
4.1. Mapovať možnosti a partnerov pre rozvoj kreatívneho a inovačného potenciálu mestskej časti.	Organizačné oddelenie / kultúra	01/2019 – 12/2023	Rozpočet MČ
4.2. V spolupráci s partnermi pôsobiace v oblasti kultúrneho a kreatívneho priemyslu identifikovať systémové kroky pre konceptný rozvoj kreativity a inovácií.	Organizačné oddelenie / kultúra	06/2019 – 12/2023	Rozpočet MČ
4.3. Vytvoriť systém pre identifikovanie a podporu kreatívnych jednotlivcov pôsobiach v mestskej časti.	Organizačné oddelenie / kultúra	01/2020 – 12/2023	Rozpočet MČ / externé zdroje
4.4. Inicovať a koordinovať aktivity zamerané na široký rozvoj kreativity vo všetkých oblastiach aj vekových skupinách.	Organizačné oddelenie / kultúra	01/2020 – 12/2023	Rozpočet MČ / externé zdroje

Zoznam skratiek:

EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
IROP	Integrovaný regionálny operačný program

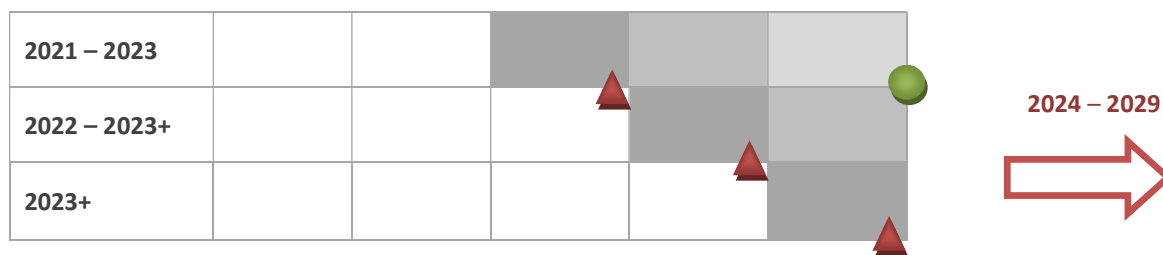
RIADENIE, MONITOROVANIE A HODNOTENIE STRATÉGIE

Riadenie realizácie Stratégie rozvoja kultúry mestskej časti Bratislava-Nové Mesto na roky 2019 – 2023 bude prebiehať **v roku 2019 na úrovni vedenia mestskej časti (starostu a prednostu) a Oddelenia komunikácie, kultúry, športu, mládeže a voľného času. Od roku 2020 túto rolu prevezme novovytvorená kapacita pre strategické riadenie v oblasti kultúry na Organizačnom oddelení miestneho úradu Bratislava-Nové Mesto.** Jednotliví aktéri budú zodpovedať za realizáciu aktivít ako aj generovanie projektov v rámci príslušnej strategickojej oblasti. Ich zodpovednosťou bude vytvárať a budovať partnerstvá s kľúčovými partnermi v oblasti kultúry, kreativity a inovácií s cieľom dosiahnuť čo najefektívnejšiu realizáciu plánovaných aktivít. **Detailný harmonogram prác a zodpovedností by mal byť vypracovaný v priebehu prvých šiestich mesiacov implementácie stratégie.**

Systém monitorovania realizácie úloh Stratégie rozvoja kultúry je navrhnutý ako kontinuálny proces priebežného vyhodnocovania a plánovania. Vychádza z trojročného plánovacieho rámca, ktorý sa využíva aj pri programovom rozpočtovaní. Prvý rok je plánovaný podrobne, ostatné dva výhľadovo. Na konci každého kalendárneho roka by malo prebehnúť vyhodnotenie realizácie aktivít za uplynulý rok, čo by malo byť základom pre úpravu akčného plánu na ďalšie dva roky podľa reálneho kontextu a výsledkov. Zároveň by riadiaci výbor mal identifikovať nové úlohy na tretí rok a upraviť akčný plán na ďalšie tri roky. Podrobný postup pri plánovaní je znázornený v schéme 2.

Schéma 2: Návrh priebežného monitorovania a hodnotenia Stratégie rozvoja kultúry mestskej časti Bratislava-Nové Mesto počas jej implementácie v rokoch 2019 - 2023

Časové obdobie	2019	2020	2021	2022	2023
2019 – 2021					
2020 – 2022					

Legenda:

Príprava podrobnejšieho akčného plánu pre implementáciu Stratégu rozvoja kultúry mestskej časti Bratislava-Nové Mesto, vrátane detailného implementačného a finančného plánu

Revízia akčného plánu na základe výsledkov realizácie aktivít v danom roku a úprava naplánovaných aktivít na ďalšie dva roky

Plánovanie tretieho roka

Predložená Stratégia rozvoja kultúry má zabezpečiť realizáciu strategických zmien, ktoré je potrebné vykonať, ak chce mestská časť Bratislava-Nové Mesto zdynamizovať rozvoj modernej kultúry – rozhodujúceho interného faktora budúcej prosperity regiónu. V tejto snahe však nemôže zostať osamotené. **Potrebuje súčinnosť a úzku spoluprácu aj s ostatnými aktérmi v oblasti kultúry, kreativity a inovácií z verejného, súkromného aj neziskového sektora.** Iba spoločným úsilím, záujmom a vzájomnou podporou sa podarí zabezpečiť implementáciu strategických zmien, aby prosperovali všetky oblasti kultúry.

Príloha č. 2: Harmonogram ďalšieho postupu

Strategické priority a opatrenia	Zodpovednosť	Časový rámec	Zdroj financovania
Strategická priorita 1: Mestská časť Bratislava-Nové Mesto ako integrátor a facilitátor spolupráce lokálnych partnerov v oblasti kultúry, kreativity a inovácií			
1.1. Zabezpečiť validáciu priorít kultúrnej politiky mestskej časti v rámci verejnosti s využitím participatívnych nástrojov komunikácie s občanmi.	Kanceláriu pre participáciu verejnosti	01 – 03/2019	Rozpočet MČ
1.2. Zvýšiť personálnu kapacitu v rámci zamestnancov mestskej časti na strategické riadenie kultúry, podporu rozvoja kreatívneho priemyslu a inovácií a realizáciu nových projektov (min. 1 pracovník v rámci Organizačného oddelenia MsÚ).	Vedenie samosprávy	01/2019 – 07/2019	Rozpočet MČ / EŠIF (IROP)
1.3. Realizovať priebežné mapovanie kultúrnych aktérov pôsobiach a tvoriacich v rámci mestskej časti Bratislava-Nové Mesto, ich činnosti a potrieb.	Organizačné oddelenie / kultúra	01/2019 – 12/2023	Rozpočet MČ
1.4. Vytvoriť platformu pre sieťovanie kultúrnych aktérov ako aj lokálnych iniciatív a projektov v oblasti kultúry.	Organizačné odd. / kultúra	06/2019 – 12/2023	Rozpočet MČ
Strategická priorita 2: Zabezpečenie infraštruktúrnych podmienok pre rozvoj kultúry a kreativity			
2.1. Zvýšiť kvalitu existujúcich, využívaných aj nevyužívaných, zariadení pre organizovanie kultúrnych podujatí v interiéri aj exteriéri na území mestskej časti.	Organizačné oddelenie / kultúra	06/2019 – 12/2023	Rozpočet MČ, externé zdroje
2.2. Zrealizovať komplexnú rekonštrukciu budovy Strediska kultúry Vajnorská.	Stredisko kultúry BA – Nové Mesto	01/2019 – 12/2020	Rozpočet MČ
2.3. Vybudovať systém efektívneho využívania a zdieľania priestorov vo vlastníctve mestskej časti Bratislava-Nové Mesto.	Organizačné oddelenie / kultúra	06/2019 – 06/2020	Rozpočet MČ
2.4. Vytvoriť nové priestory pre voľnočasové, kultúrne a kreatívne aktivity v existujúcich aj novovznikajúcich obytných zónach.	Organizačné oddelenie / kultúra	01/2019 – 12/2023	Rozpočet MČ / externé zdroje
Strategická priorita 3: Zlepšenie systémových podmienok pre rozvoj kultúry a zvýšenie udržateľnosti kultúrnych inštitúcií			
3.1. Zabezpečiť organizovanie kultúrnych podujatí a kreatívnych aktivít pre všetky cieľové skupiny a pravidelne monitorovať možnosti skvalitnenia ich ponuky a obsahu.	Oddelenie komunikácie, kultúry, športu, mládeže a voľného času	01/2019 – 12/2023	Rozpočet MČ / externé zdroje
3.2. Vypracovať a implementovať návrh systémového modelu riadenia kapacít pre organizovanie kultúrnych podujatí a kreatívnych aktivít Miestnym úradom Bratislava-Nové Mesto (napr. zdieľaný tím).	Organizačné oddelenie / kultúra	01/2019 – 12/2023 (implementácia od 12/2019)	Rozpočet MČ

Strategické priority a opatrenia	Zodpovednosť	Časový rámec	Zdroj financovania
3.3. Vypracovať návrh incentívneho a motivačného systému pre zamestnancov kultúrnych inštitúcií v rámci mestskej časti a zaviesť ho do praxe.	Organizačné oddelenie / kultúra	01/2019 – 12/2023 (implementácia od 08/2020)	Rozpočet MČ / EŠIF / iné externé zdroje
3.4. Vytvoriť systém pre aktívne vyhľadávanie a získavanie externých zdrojov pre financovanie projektov v oblasti kultúry a pre podporu ich implementácie v rámci Miestneho úradu Bratislava-Nové Mesto.	Organizačné oddelenie / kultúra	01/2019 – 12/2023 (implementácia od 12/2019)	Rozpočet MČ / EŠIF / iné externé zdroje
3.5. Zjednodušiť systém interného účtovania príjmov z externých zdrojov v rámci MČ BA NM.	Organizačné oddelenie / kultúra	06/2019 – 06/2020	Rozpočet MČ
3.6. Vytvoriť lokálny dotačný systém podporujúci financovanie kreatívnych a inovatívnych projektov v oblasti kultúry.	Organizačné oddelenie / kultúra	01/2019 – 12/2023 (implementácia od 08/2019)	Rozpočet MČ / externé zdroje
Strategická priorita 4: Konceptná podpora rozvoja kreativity a inovácií			
4.1. Mapovať možnosti a partnerov pre rozvoj kreatívneho a inovačného potenciálu mestskej časti.	Organizačné oddelenie / kultúra	01/2019 – 12/2023	Rozpočet MČ
4.2. V spolupráci s partnermi pôsobiacimi v oblasti kultúrneho a kreatívneho priemyslu identifikovať systémové kroky pre konceptný rozvoj kreativity a inovácií.	Organizačné oddelenie / kultúra	06/2019 – 12/2023	Rozpočet MČ
4.3. Vytvoriť systém pre identifikovanie a podporu kreatívnych jednotlivcov pôsobiacich v mestskej časti.	Organizačné oddelenie / kultúra	01/2020 – 12/2023	Rozpočet MČ / externé zdroje
4.4. Inicovať a koordinovať aktivity zamerané na široký rozvoj kreativity vo všetkých oblastiach aj vekových skupinách.	Organizačné oddelenie / kultúra	01/2020 – 12/2023	Rozpočet MČ / externé zdroje

Príloha č. 3: Aktualizované Akčné plány pre zefektívňovania kvality v samospráve

Akčný plán pre implementáciu zefektívňovania kvality MÚ mestskej časti Bratislava - Nové Mesto bol pripravený v priebehu novembra 2017. Vzhľadom na časový odstup medzi hodnotením samosprávy a implementáciou odporúčaní bol akčný plán pred samotnou implementáciou v priebehu apríla 2018 aktualizovaný, pričom naďalej plne vychádza z odporúčaní hodnotiacej správy z novembra 2017.

Spomedzi odporúčaní na zlepšenie, ktoré vyplynuli zo samohodnotenia kvality, boli identifikované nasledovné strategické priority kvality:

1. Identifikácia procesov MÚ a ideový zámer vybudovania Klientskeho centra na Miestnom úrade mestskej časti Bratislava - Nové Mesto
2. Stratégia rozvoja kultúry mestskej časti Bratislava - Nové Mesto

Ku každej strategickej priorite bol spracovaný príslušný Akčný plán.

Akčný plán č. 1 pre posilnenie kvality v samospráve MÚ Bratislava – Nové Mesto

Cieľ projektu:	Identifikácia procesov MÚ a vypracovanie ideového zámeru vytvorenia Klientskeho centra na Miestnom úrade Mestskej časti Bratislava - Nové Mesto
Termín dokončenia projektu:	31.12.2019
Gestor projektu:	Prednosta MÚ mestskej časti Bratislava - Nové Mesto

Kroky postupu / Opatrenia	Termín splnenia	Osobná zodpovednosť	Potrebné zdroje	Navrhnutá metóda	Dôsledok nesplnenia	Indikátor úspešného splnenia	Dopad	Udržiateľnosť
Analýza súčasného stavu fungovania MÚ	30.4.2018	Centire s.r.o.	www stránka zoznam služieb, Organizačný poriadok	Preskúvanie podkladov – externá spolupráca	Bez analýzy súčasného stavu fungovania MÚ nebude ďalšia práca na vypracovaní zámeru efektívna	Zistený stav	Kvalitnejšie vstupy do prípravy zámeru	N/A
Prezentácia výhod KC	15.5.2018	Centire s.r.o.	Analýza súčasného stavu fungovania MÚ	Prezentácia manažmentu mestskej časti	Nedostatočné presvedčenie manažmentu MČ o prínose KC	Prezentované Klientske centrum	Prijatie zámeru vytvorenia KC	N/A
Spracovanie ideového zámeru	30.6.2018	Centire s.r.o.	Analýza súčasného stavu fungovania MÚ, pripomienky	Spracovanie podkladov do dokumentu – externá spolupráca	Bez spracovania zámeru nebude mať manažment mestskej časti dostatočné informácie pre vytvorenie KC	Spracovaný dokument	Schválenie zámeru poslancami MČ	N/A
Schválenie zámeru vedením MČ	31.3.2019	Prednosta MÚ	Ideový zámer vytvorenia KC	Schválenie starostom a MZ	Neschválenie zámeru	Schválenie zámeru vybudovania KC	Príprava podmienok vybudovania KC	N/A
Príprava HW KC	31.12.2019	Prednosta MÚ	Ideový zámer vytvorenia KC, pôdorysy prízemí budovy, technické a priestorové požiadavky, požiadavky na vybavenie pracovísk...	Realizácia projektu	Nevytvorené technické a priestorové podmienky pre KC	Pripravené vhodné podmienky pre realizáciu KC	Vybudovanie KC	N/A
Príprava SW KC	31.12.2019	Prednosta MÚ	Ideový zámer vytvorenia KC	Realizácia projektu	Nevytvorené procesné a personálne podmienky pre KC, chýbajúce aktuálne interné smernice, poriadky a pracovné náplne, nevyškolený personál	Pripravené vhodné procesné a personálne podmienky pre realizáciu KC	Vybudovanie KC	N/A

Akčný plán č. 2 pre posilnenie kvality v samospráve MÚ Bratislava – Nové Mesto

Cieľ projektu:	Stratégia rozvoja kultúry mestskej časti Bratislava - Nové Mesto
Termín dokončenia projektu:	30.6.2019
Gestor projektu:	Prednosta MÚ mestskej časti Bratislava - Nové Mesto

Kroky postupu / Opatrenia	Termín splnenia	Osobná zodpovednosť	Potrebné zdroje	Navrhnutá metóda	Dôsledok nesplnenia	Indikátor úspešného splnenia	Dopad	Udržateľnosť
Analýza súčasného stavu strategických dokumentov s dosahom na oblasť kultúry	31.5.2018	Centire s.r.o.	Strategické dokumenty samosprávy	Externá realizácia	Nedostatočná znalosť súčasného stavu	Zrealizovaná analýza	Pripravenosť na realizáciu štruktúrovaných rozhovorov	N/A
Realizácia štruktúrovaných interview s jednotlivými aktérmi	31.7.2018	Centire s.r.o.	Analýza súčasného stavu strategických dokumentov, Osnova rozhovoru	Externá realizácia	Nedostatočná znalosť súčasného stavu a predstáv aktérov samosprávy	Zrealizované štruktúrované rozhovory - zápisy	Pripravenosť na spracovanie návrhu stratégie	N/A
Návrh dokumentu	31.8.2018	Centire s.r.o.	Zrealizované štruktúrované rozhovory - zápisy	Externá realizácia	Zastavenie aktivity	Návrh dokumentu	Pripravenosť na pripomienkovanie dokumentu	N/A
Pripomienkovanie dokumentu a odsúhlasenie finálnej verzie	30.9.2018	Prednosta MÚ, starosta MČ	Návrh dokumentu	Interné posúdenie	Dokument nespôsobilý na schválenie	Dokument pripravený na schválenie	Dokument pripravený na schválenie	N/A
Pripomienkovanie dokumentu v komisiách MZ	31.3.2019	Starosta MČ	Návrh dokumentu	Pripomienkovanie v komisiách	Dokument nespôsobilý na schválenie	Dokument pripravený na schválenie	Dokument pripravený na schválenie	N/A
Schválenie dokumentu	31.3.2019	Starosta MČ	Finálny návrh dokumentu	Schválenie MZ	Neschválenie dokumentu	Dokument schválený MZ	Začiatok realizácie stratégie	Pravidelný odpočet v MZ
Zverejnenie dokumentu na webstránke MČ	30.4.2019	Prednosta MÚ	Finálna verzia dokumentu	Zverejnenie na webovom sídle mesta	Nezverejnenie dokumentu	Zverejnenie na webovom sídle mesta	Zlepšená komunikácia o stratégii samosprávy	Pravidelný odpočet a aktualizácia dokumentu